PROMIN

ПРОМІНЬ

РІК IV ЛЮТИЙ — FEBRUARY, 1963. ЧИСЛО 2

Фото „Канадійська Сцена".

Authorized as Second Class Mail by the Post Office Department, Ottawa, and for Payment of Postage in Cash.

ПРОМІНЬ

РІК IV
Ч. 2

ЛЮТИЙ, 1963
Виходить раз у місяць

Видає
Союз Українок Канади
Редагує Редакційна Колегія
Редакторка Наталія Когуська

Річна переплата в Канаді	$3.50
Поза Канадою	4.00
Поодиноке число	.40

Передплату висилати на адресу:
PROMIN
P. O. Box 3551, Sta. B., Winnipeg 4, Man.

PROMIN

FEBRUARY, 1963 VOL. IV
Monthly Publication No. 2

Published by
Ukrainian Women's Ass'n of Canada
Edited by Editorial Committee
Natalia Kohuska, Editor

Subscription in Canada	$3.50
Subscription in other countries	4.00
Single copy	.40

Address:
PROMIN
P. O. Box 3551, Sta. B., Winnipeg 4, Man.

ЗМІСТ

З поезій Лесі Українки	1
Ганна Сесь — Олена Теліга	3
о. К. Костюк — Церква і діти	5
Дмитро Міщенко — Сіверяне	7
Halia Lazaruk-Henderson — Ukrainian Pioners of Dauphin District	11
Др. Дмитро Бучинський — Повість цікава але	15
Стефанія Олійник — Звіт з'їзду	17
Марія Самоїл — Звіт з'їзду в Смокі Лейк	19
Др. Е. Яніщевська — Добровільна Служба пань	20
І. Михальчук — З піврічної діяльности	21
Відділ для дітей	23
З громадської діяльности	25
Річні звіти	29
Для господинь	31
У змагу за журнал	32
Українська вишивка	32

ЖЕРТВИ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД

Відділ ім. Л. Українки — Венкувер — зі свята О. Кобилянської — переслала пані Д. Мацелюх	$36.45
Відділ ім. М. Маркович — Канора, Саск. — переслала О. Ойстрик —	20.00
Добр. К. Пахолків — Порт Артур, Онт. — збірка на хрестинах донечки п-ва Яремчуків —	16.00
Пані С. Різник — Келгері, Алта. — Збірка на прийнятті в честь о. і добр. Фик —	10.00
Відділ ім. О. Кобилянської — Смокі Лейк, Алта. —	6.75
Пані К. Савіцька — Монтреал, Кве. —	5.00
Пані Н. Іванишин — Мидов Лейк, Саск. —	5.00
о .і добр. Д. Лучак — Ошава, Онт. —	5.00
Пані М. Сліпченко — Едмонтон — в річницю смерти свого мужа —	5.00
Пані Пуцентело — Едмонтон — у десяту річницю смерти свого мужа —	5.00
Пані Н. А. Григорчук — Етелберт, Ман. —	3.00
Пані В. Котик — Форт Френсес, Онт. —	2.00
Пані А. Кривоберда — Монтреал, Кве. —	2.00
З прийняття пані К. Савіцької в Монтреалі — прислала пані В. Турченюк (імена проголошені на стор. 22) —	15.00
Пані К. Лашик — Вестон, Онт. —	1.00
Пані М. Скорохід — Торонто —	1.50
Пані С. Дацьків — Гримзбі, Онт. —	1.50
Пані Р. Осьмак — Брентфорд, Онт. —	1.50
Пані М. Шпитковська — Гримзбі, Онт. —	1.50
Пані М. Маленька — Стінен, Саск. —	1.50
Пані П. Бігун — Реджайна, Саск. —	1.50
Пані Р. Пура — Овк Парк, Илл. —	1.00
Пані Н. Малицька, Едмонтон —	1.00
Пані М. Стратійчук — Едмонтон —	1.00
Пані О. Грушка — Едмонтон —	1.00
Пані Олена Слюсарчук — Едмонтон —	1.00
Пані Марія Самоїл — Едмонтон —	1.00
Пані Параня Каланча — Едмонтон —	1.00
Пані Розалія Колісняк — Едмонтон —	1.00
Пані Емма Верхомин — Едмонтон —	1.00
Добр. Анна Горгіца — Вінніпег —	1.00
Пані К. Кирстюк — Венкувер —	1.00
Пані Ю. Жук — Монтреал —	.50
Пані Т. Яськів — Монтреал —	.50
Пані В. Страшок — Лек Ла Біш, Алта. —	.50
Пані В. Ковальчук — Атабаска, Алта. —	.50
Пані Ольга Чорній — Ню Вестминстер, Б. К. —	.50
Пані Зіка Надол — Торонто —	.50

Fort Motel Battleford's Newest

Fort Motel Battleford's newest pleasantly located at the junction of highways 5—40—4 West. Spacious grounds fully modern single, double & family units with: Kitchenette, T.V. phones, swimming pool. Adjacent to Esso and restaurant. Reservation accepted by letter or wire. Ph. 937-2651 Battleford, Sask.

FORT LODGE — Under same management Suites rented — yearly, monthly or weekly.

For the "REST" of your life
Stay at the
AUDITORIUM HOTEL
North Battleford, Sask. Phone 445-2456
Elevator service, free parking for guests. Restaurant.
D. G. LUTZAK, Mgr.

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada.

ПРОМІНЬ

РІК IV ЛЮТИЙ, 1963 Ч. 2

З поезій Лесі Українки

ЯКБИ ВСЯ КРОВ...

Якби вся кров моя уплинула отак.
Як ті слова! Якби моє життя
Так зникло непримітно, як зникає
Вечірне світло!.. Хто мене поставив
Сторожею серед руїн і смутку?
Хто наложив на мене обовязок
Будити мертвих, тішити живих
Калейдоскопом радощів і горя?
Хто гордощі вложив мені у серце?
Хто дав мені одваги меч двусічний?
Хто кликав брать святую оріфламу
Пісень, і мрій, і непокірних дум?
Хто наказав мені: не кидай зброї,
Не відступай, не падай, не томись?
Чому ж я мушу слухати наказу?
Чому втекти на смію з поля чести,
Або на власний меч грудьми упасти?
Що ж не дає мені промовить просто:
„Так, доле, ти міцніша, я корюся!"
Чому на спогад сих покірних слів
Рука стискає ненавидиму зброю,
А в серці крики бойові лунають?..

СВЯТА НІЧ

В темну ніч ми зібрались громадкою йти
Так поважно, немов у пригоді
Мали стати кому, а проте без мети,
Ми дивились на зорі та й годі.

Тихі, тихі й спокійні були
Ліс і поле на цілім просторі,
І, здавалось, неначе ми чути могли,
Як спадали летючії зорі.

Всі розмови нескінчені тут на землі,
Десь кінчалися там, між зірками,
Проти вічности неба були ми малі,
Але небо схилялось над нами.

Ніч без тінів і світло без променя хвиль...
Все було і далеко й близенько.
І сіяли нам зорі за тисячі миль
І між нами світили низенько.

І немов над святими зірки золоті
У корону сплітались огнисту.
Одже й справді, здається, були ми святі
В тую зоряну ніч урочисту.

Леся Українка

У ЧОРНУЮ ХМАРУ...

У чорную хмару зібралася туга моя,
Огнем-блискавицею жаль мій по ній розточився,
Ударив перуном у серце,
І рясним дощем полились мої сльози.
Промчалась та буря-негода палка надо мною,
Але не зломила мене, до землі не прибила.
Я гордо чоло підвела,
І очі, омиті сльозами, тепер поглядають
[ясніше.
І в серці моїм переможній співи лунають
Весняная сила в душі моїй грає,
Її не зломили зимові морози міцні,
Її до землі не прибили тумани важкі,
Її не розбила і ся перелітная буря весняна.
Я вийду сама проти бурі
І стану — поміряєм силу!

ГОДИНИ ПРАЦІ

Як я люблю оці години праці,
Коли усе навколо затиха
Під владою чаруючої ночі,
А тільки я одна неподолана
Врочистую одправу починаю
Перед моїм незримим олтарем.
Летять хвилини — я не прислухаюсь.
Ось північ вдарила — найкращий праці час,
Так дзвінко вдарила, що стрепенулась тиша.
І швидше у руках забігало перо.
Години йдуть — куди вони спішаться?

Мені осіння ніч короткою здається;
Безсоння довге не страшне мені,
Воно мені не грозить як бувало,
Непевною і чорною рукою,
А вабить лагідно як мрія молода.

Перед світом чорніє ніч надворі,
І час гасити світло, щоб його
Не засоромив день своїм сіянням.
Погасне світло то палають очі,
Аж поки досвітки в вікно тихенько
Заглянуть сивими очима, і всі речі в кімнаті
Почнуть із темряви помалу виступати,
Тоді мене перемагає сон.

А ранком бачу я в своїм свічаді
Бліде обличчя і блискучі очі,
А в думці, мов тривога промайнуть
В дитячих літах чутії легенди
Про „перелесника". Розказує бувало,
Стара бабуся нам, маленьким дітям:
„Була собі колись дівчина необачна"...
Про необачну дівчину, що довго
За кужілем сиділа проти свята
І не молилася, й на дзвони не вважала,
І спати не лягала, от за те
До неї уночі зявлявся „перелесник",
Не дьяволом зявлявся, не марою, —
Спадав летючою зорею в хату,
А в хаті гарним парубком ставав,
Облесливим — речами і очима.

Він їй приносив дорогі дарунки
Стрічки коштовні й дорогі квітки.
Він дівчину квітчав і молодою
Своєю називав, і коси розплітав їй,
Речами любими затроював їй серце
І поцілунками виймав у неї душу.

На ранок, як співали треті півні,
Зникав той „перелесник", а дівчина
Уквітчана, убрана засинала
Камінним сном. А потім цілий день
Бліда ходила, мов яка сновида,
І тільки ждала, щоб настала ніч,
Щоб з „перелесником" стояти на розмові,
А тим розмовам був лихий кінець.

„А хто ж був перелесник той, бабусю?"
Питала я в старої та вона
Хрестилась тільки завжди і казала:
„Та не при хаті й не при малих дітях,
Не при святому хлібові казати.
Не згадуй проти ночі, бо присниться!"
Так, я тебе послухала, бабусю,
Не згадую ніколи проти ночі
Про „перелесника", моє свічадо тільки
Нагадує мені про нього вдень.

АНГЕЛ ПОМСТИ

У темряві таємній серед ночі
До мене часто гість непевний приліта,
Він поглядом жахає, і віта,
Мов зірка Марс кривава, сяють очі.

Всміхається мені страшний посланець
Я бачу в усміху ненависть і любов,
На білих крилах червоніє кров.
Мов на снігу зорі вечірньої багрянець.

Він промовля мені слова страшні й великі,
В руках палає меч осяйний, огневий,
І в серці наче поклик бойовий,
Здіймаються у мене співи дикі.

„Слова, слова, слова! — на них мій гість
[мовляє, —
Я ангел помсти, вчинків, а не слів,
Не думай же, що твій одважний спів
Других, а не тебе до бою закликає.

Даю тобі сей меч, дарма, що ти не сильна,
Мій меч не тяжкий для одважних рук.
Чи ти боїшся смерти, кари, мук,
Ти, що була душею завжди вільна?"

Він подає мені свій меч, я хочу взяти зброю,
Але не слухає мене моя рука
І лютість огнева із серця геть зника:
„Іди — кажу йому, — я не піду з тобою.

Не жаль мені життя, а жаль тії людини,
Що у мені живе, що бачу я в других,
Коли ж її убю, хай кара йде за гріх,
Не схочу пережить ганебної години.

Твоя слуга Корде, одважная норманка,
В тиранах бачила тиранів цілий вік,
Але й в тирані їй зявився чоловік,
Як над убитим крикнула коханка."

Зника північний гість, та погляд той і мова
Лишають в серці слід кривавий і страшний,
І в день мені в очах стоїть той гість дивний,
І душу рве й гнітить нескінчена розмова.

Олена Теліга

Двадцять першого лютого сповнюється 21 років з дня трагічної смерти Олени Теліги, героїні-мучениці, поетки вогняних меж, що загинула в Києві в катівні ГЕСТАПО за волю України.

Мужність, самопосвята і велика любов до Батьківщини, що для неї була сильніша від смерти, записали її в ряди найбільших героїв нашого народу.

Олена Теліга народилася 21-го липня 1907 го року в Петербурзі в українській родині Івана Шовгеніва. Батько її був талановитим інженером, а пізніше професором Політичного Інституту в Києві. Після революції 1917-го року був міністром в уряді Української Народної Республіки (УНР). На еміграції в Подєбрадах (Чехія) працював ректором Господарської Академії.

Революція 1917-го року застала Олену в київській гімназії. Малою дівчиною вона приїхала на Україну і полюбила її цілим серцем. І ця любов лишилась для неї яскравим промінем на все життя. Маючи природний талант поетки, вона гостро відчувала любов до краси Києва, Дніпра і всього, що її оточувало, а пізніше ще в більшій мірі відчувала сум і біль, покидаючи столицю. Київ у своїй поезії вона називала „трагічним":

Там за лісами, неспокійно спить
В боях ранений, мій трагічний Київ...

На еміграцію вона пішла 16-ти річною дівчиною. Переходячи з матір'ю польсько-совєтський кордон вночі 1923-го року, Олена була ранена совєтською сторожею. Дякуючи тому, що рани не були тяжкі — вони змогли втекти.

Олена училася в Чехії і завжди перебувала в колі українських патріотів. Болючими питаннями були для неї: чому вона й інші українці опинилися на вигнанні? Чому наші люди не можуть жити вільно у своїй державі, як інші народи? Чому в нашій столиці панують москалі? Чому військо — що крокує по вулицях Києва під московською командою? Чому там заборонено все, що нам найдорожче, наймиліше? На майданах Києва не чути промов про Україну, про її нарід, про волю. Там лунають гасла про наших ворогів — про Леніна, Сталіна, про комунізм. Роздумуючи над цими питаннями, вона бачила, що люди наші терплять через окупантів — загарбників нашої країни. Олена відчувала, що любити Україну замало, що треба боротися за її звільнення. Потрібно, щоб всі разом боронили свою країну. Розбудити тих, що примирились з ворогом, щоб і вони відчули своє ганебне рабське становище, щоб і вони знайшли в собі силу, енергію і велике бажання звільнитись, стати людьми в повному розумінні цього слова. Свої почування, переконання вона виливала у віршах:

День прозорий мерехтить мов поломінь,
І душа моя горить сьогодні.
Хочу жити, аж життя не зломить,
Рватись вгору, чи летіть в безодню.
Хоч людей довкола так багато,
Та ніхто з них кроку не зупинить,
Якщо кинути в рухливий натовп
Найгостріше слово — Україна...
...Хочу крикнуть в далечінь без краю
І когось на допомогу кликать,
Бо душа моя сьогодні грає
І тікає на шляхи великі.
Хай мій клич зірветься у високість,
І мов прапор в сонці затріпоче,
Хай кружляє мов невтомний сокіл
І зриває рідних і охочих!

Будучи надзвичайно енергійною, рішучою і чутливою, її поезія палка, гостра, яскрава, палаюча вогнем — в ній не має сірих слабих фарб. Недарма Д. Донцов назвав її — поетка вогняних меж.

Олена була вірна своїй ідеї, своїй правді, які вона виплекала і за них була готова віддати своє життя:

...Коли ж зійду на кам'янистий верх,
Кріз темні води й полум'яні межі
Нехай життя хитнеться й відпливе
Мов корабель у заграві пожежі.

Олена Теліга з глибокою пошаною ставилась до лицарів, що віддали своє життя за батьківщину. Вона вважала, що кров пролита за ідею — зродить бажання багатьох і вони підуть слідами тих лицарів. У вірші „Засудженим писала:

І коли приволікся заплаканий ранок,
Вас покликала смерть у похмурій імлі,
А тепер наші душі і топчуть і ранять
Ваші кроки останні по зимній землі.
А тепер в кожнім серці пожежу пригаслу
Розпалили ви знову — спаливши життя.
Над могилою вашою тиша і спокій,
Та по рідному краю зловіщі огні.
Піти по слідах ваших скошених кроків
Рвучко тягнуться сотні окрилених ніг.

Пишучи ці рядки Олена не думала, що і їй судилося пережити те все, вони були пророчими для її особистого життя.

В 1938-му році вона познайомилася з О. Ольжичем — членом проводу ОУН. Через деякий час вона вступає в члени ОУН і провадить там працю. Викладає на вишколі молодого активу, складає летючки, відозви, матеріяли для вишколу.

Олена була одружена з інж. Михайлом Телігою, з яким зустрілася у Празі. Він був учасником визвольних змагань 1917-19 років. М. Теліга з Кубані, бандурист, гарно співав в супроводі бандури. Він так само, як і його дружина був перейнятий ідеєю служіння Україні. Вони разом мріяли і вірили в поворот на батьківщину — в улюблений Київ. Про свої мрії повороту на Україну Олена писала в 1934-му році:

Це буде так: в осінній день прозорий
Перейдемо ми на свої дороги...
І те, що мрією було роками,
Обернеться в дійсність і можливість —
Нам буде сонцем кожний кущ і камінь
У ці хвилини гострі і щасливі.
Подумать тільки: наші села й люди,
А завтра прийдемо до свого міста!
Захоплять владно зголоднілі груди
Своє повітря — тепле та іскристе...

І в дійсности воно так і сталося, що Олена повернулася до Києва в осінній прозорий день 22-го жовтня 1941-го року. В день золотої осени, коли дерева Києва були вкриті жовто-гарячим листям. Але серед чудової природи умови життя в той час у Києві були надзвичайно тяжкі. Совєти відступаючи, зруйнували частину Києва (Хрещатик, Лавру і інше) а німці зайнявши місто, не дбали про населення і люди терпіли від браку житла, води, світла, палива та харчів. Те саме переживали разом з іншими Олена та Михайло Теліги. Прибувши до Києва, Олена енергійно взялася до праці. Вона почала редагувати літературний журнал „ЛІТАВРИ", що виходив при часописі „Українське Слово", а також була головою Спілки Письменників. Треба було боротися за відродження України, за її національні ідеї. Не дивлячись на ті труднощі, що панували на той час, маючи великий інтузіязм, можна було б працювати, але несподівано „летючі бригади" ГЕСТАПО почали арештовувати українських діячів. Гестапівцям допомагали замасковані большевицькі агенти, що мали в той час посади в німецьких установах. Атмосфера в Києві була напружена. О. Ольжич робив підготовку, щоб вивезти всіх українців, які були під загрозою арешту в тому числі і Олену, але вона рішуче заявила: „Я з Києва вдруге не виїду!"

7-го лютого 1942-го року німці заарештували 200 українців. На Спілку Письменників большевицькі агенти писали доноси в Гестапо. Хоч ні „ЛІТАВРИ", ні Спілка проти німців не виступали, але їм цього було не досить. Вони хотіли, щоб „ЛІТАВРИ" вихваляли німців, як визволителів. Олена Теліга рішуче відмовлялась поміщати панегіричні статті в журналі. Вона була вірна своїм переконанням:

Вітрами й сонцем Бог мій шлях помітив;
Та там, де треба, я — тверда й сувора
О краю мій, моїх ясних привітів
Не діставав від мене жодний ворог.

Журнал „ЛІТАВРИ" німці заборонили випускати. Лишилася Спілка Письменників, в якій Олена і продовжувала працювати. До Спілки належало десятки молодих і старих письменників, що співпрацювали з нею до останнього дня. 9-го лютого Олену заарештувало Гестапо, а разом з нею і всіх членів Спілки під час наради. В той же день був заарештований і Михайло Теліга. Приятелі Олени не радили їй в день її арешту іти до Спілки, але вона сказала: „На мене чекають люди. Я не можу не прийти тому, що боюсь арешту. Коли я загину, то знайте, що свій обов'язок сповнила до кінця." Пізніше оповідали, що після арешту всі були в пригніченому стані, тільки Олена була спокійна і підбадьорювала інших. Її поведінка ще раз підкреслювала, що вона не відступала від своїх засад. „Коли ми поети, — казала вона раніш — пишемо про відвагу, твердість, шляхетність посвяти і тими творами запалюємо і шлемо на небезпеку інших, то якже можемо самі цього не робити? Справжня поезія — це не видумана комбінація, це виплив душі. Якже ж чутимусь я, коли піду проти своєї поезії? Коли я загину, то знатиму, що жила так, як хотіла. Коли я сидітиму у безпечному запіллі, то це буде зрадою мене самої."

21-го лютого Олена Теліга була закатована Гестапом. В камері де вона сиділа бачили надпис на стіні! „Тут сиділа і звідси іде на розстріл Олена Теліга." Зверху цього речення — тризуб. Її чоловік був забитий на декілька днів раніше.

Один із гестапівців говорив, що на допитах Олена ні в чому не признавалась, все брала на себе, щоб зменшити кару її співробітників. Пізніше один із катів так висловився про неї: „Я не бачив мужчини, щоб так героїчно вмирав, як ця гарна жінка."

Церква і діти

(Скорочене)

Пустіть діток приходити до Мене, і не бороніть їм, — бо таких Царство Боже!
Мр. 10. 14.

Як рослина потребує світла і тепла для нормального росту й розвитку, так і дитина, щоб була з неї добра людина, мусить бути просвічена світлом Правди Божої і теплом любови. Вона на все реагує, в якійсь мірі все сприймає і то так, що людині в середньому чи старшому віці ніяк не підсилу так багато запамятати, навчитися.

Душа дитини так як чистий папір — що на ньому запишеться, те й лишиться. Лише з тією різницею, що якщо ми не виповнимо дитячу душу чистим, святим змістом, то якісь сторонні чинники заповнять її будьчим, нас не питаючись. І одне або друге, хоч частково, лишиться на ціле життя, а може відіб'ється й на наступних поколіннях.

Коли ж маємо починати контролю душі й серця своєї дитини, виховувати? Люди, що вивчають психологію дітей, кажуть, що перша усмішка є вже ознакою того, що дитина вже щось розуміє і реагує. Одна пані запитала педагога коли вона має почати виховання свого чотирирічного сина. Відповідь була, що вже прогайновано чотири роки часу. Чоловік, що вперше був у Києві, пішов оглянути пам'ятку нашої славної минувшини — Золоті Ворота, став під враженням, що він уже це бачив. Довідався від матері, що був з нею як мав трохи більше як рік.

Тож, щоб виховати дитину на людину-християнина, треба починати від початку її життя: охрещення, уцерковлення, причащання Св. Тайн і безнастанне навчання словом і ділом, найперше, власним прикладом. Першою і найкращою вчителькою є мама, бо хто ж краще від неї може розуміти свою дитину, бажаючи їй добра? Це ж вона, кладучи спати, хрестить свою дитину, складає їй пальчики, показуючи як хреститися, несе чи веде за ручку до церкви і там навчає поводитися, а потім передає до Недільної Школи, не припиняючи й свого нагляду, виховання. Також тато і всі старші мусять бути прикладом для менших. А прикладом бути, щоб когось навчити — треба й самому так робити як говориш і так жити. А чи всі наші, найперше мами, знають молитви і моляться регулярно так, як колись їхні мами й бабусі? Ні одна пташка не випустить своїх пташенят із гнізда, поки не навчить їх літати, а щоб навчити, мусить сама вміти.

Коли Наполеон Бонапарт хотів піднести духово-моральний рівень Франції, його дорадники сказали, що треба починати з виховання матерів, а вони тоді виховають, піднесуть на вищий рівень націю.

Основою здорового суспільства є здоровий дім з заведеним порядком, з релігійно-національними традиціями. Англійці кажуть: „Мій дім — моя твердиня", що може бути рівнозначне й зі словом „Святиня". У рідній краї самі обставини допомагають тримати все своє, рідне.

Там, де є більша небезпека чимось заразиться, мусить бути більша обережність, ужити рішучіші протизаходи. Ми живемо в оточенні чужих мов, вір, а також і безвір'я, подекуди. Мораль є немислима без релігії, бо вона тримається на совісті, що є так якби радар, що реагує на все, що з'явиться в полі його засягу. Совість — це Око Боже в людині, мірка людської гідности, зеркало, що в нім людина може побачити „обличчя" своєї душі, той „образ Божий", що його Т. Шевченко закликає багном (гріхами, безличністю) не сквернити.

Сьогодні діти — це завтрішні люди: громадяни й провідники держав, народів. Часом можна почути від людей, що вони „вигодували" стільки-то дітей. І це від тих старших людей, що дали дітям і виховання, яке лише могли в тих обставинах, а годувати тих дітей (декого й з нас) їм було безмірно тяжче ніж нам тут, тепер. Не мало є таких серед нас, що лише годують, вдягають і задовольняють забаганки дітей, а виховує телевізія, камікси, вулиця.

Чи ж таке виховання гідне звання людини, створеної на Образ і Подобу Божу?

Крім обов'язкового домашнього виховання, як згадувалось вище, ніяк не обійтись без

Так скінчилося життя жінки лицарської вдачі, яка свідомо пройшла свій життєвий шлях, шлях боротьби за вічні правди і цінности, за ідею, за добро своєї батьківщини, свого народу. Про кінець свого життя вона писала:

І в павутинні прехресних барв
Я палко мрію до самого рання,
Щоб Бог зіслав мені найбільший дар:
ГАРЯЧУ СМЕРТЬ, НЕ ЗИМНЕ
[УМИРАННЯ...

Ганна Сесь

помочі й благодатного впливу установи Божої на землі — Церкви.

Лише в тісній співпраці дому, родини з Церквою й школами при ній, можна сподіватися бажаних успіхів у вихованні наших дітей на добрих християн, українців, що будуть здібні й зацікавлені продовжувати працю своїх батьків і дідів.

Основою нашого релігійно-національного буття, як нації, є мова, що як цемент тримає при купі все, що ми маємо гарного, найдорожчого. Чужа школа з чужою мовою ніколи не навчить наших дітей того, що нам близьке, дороге, рідне.

Того не зроблять також чужі часописи й книжки, якби ми своїх не вміли читати, не цікавилися ними і дійшли до того, що їх не було б для кого друкувати.

Справжня вартість народу міряється не матеріяльними достатками людей, але морально-духовими вартостями цілого народу, що є нацією лише зі своєю рідною мовою. Потішати себе, що все гаразд, або якось воно буде, — не доведе до добра нікого. Тільки знання й усвідомлення небезпечности хвороби, при негайних і рішучих заходах, дасть можливість її вчасно позбутися і то не завжди. Деревце підрізують, простують, надають йому форму, а ще й нащеплюють, поки воно ще молоде, податливе на все.

Чи наші діти будуть шанувати тих і те, що самі батьки відверто не шанують. Чи не говориться нерозсудливо при дітях про людей, найчастіше провідних з їх дійсними чи перебільшеними прогріхами, про загальні наші недоліки.

Чи наші діти будуть жертвенними, коли ми самі не є і їх до того не призвичаюємо? Від них ми мало з чим можемо сховатися.

Люди, що посилають, якось, дітей до церкви і до школи при ній, не йдучи самі туди, є все ж кращими від тих, що зовсім стоять осторонь, але як одні, так і другі роблять величезну кривду своїм дітям, бо та байдужість чи уникання не так і великих фінансових тягарів, може спричинитись до чогось безмірно гіршого для них і для їх дітей пізніше. І в громадах бувають суперечки відносно таких сторонніх людей. Здоровий розум каже, щоб таких дітей приймати, бо з них можуть бути люди кращі, свідоміші як їх батьки. А, крім того, як не знайдеться для них місця у нас, то інші їх підберуть. Часто буває, що за дітьми й батьки поволі наблизяться, зрозумівши свою помилку.

Не всі діти й до державної школи йдуть з великою охотою, але мусять і в дорослому віці тільки дякувать тим, що посилали й тим, що вчили. Тимчасом у справах теж не менше важливих, питають дітей їх згоди і покликаються, в потребі, на їх нехіть чи й відмову говорити рідною мовою, ходити до церкви і до школи при ній. Правда, примусом також не можна цілий час щось робити, але батьківський авторитет мусить якось співдіяти з обовязками дитини.

Треба викликати любов, зацікавлення в дитини, прив'язанність до свого всього рідного, бо невміло прищеплене іноді й не приросте якслід

Державні чинники нам не боронять, а останнім часом, часто заохочують, щоб не забували свого, бо для держави є також корисним мати людей зі знанням мов, з мозаїкою національних культур.

о. Костюк

БАГАТО КАНАДІЙСЬКИХ ЖІНОК ПРАЦЮЮТЬ ЯК ДОБРОВІЛЬНІ ДОПОМІЖНІ ПРАЦІВНИКИ по канадійських шпиталях. Недавно 300-членний відділ жіночих помічників (Women's Auxiliary) у Шпиталі для Хворих Дітей у Торонті розпочав діяльність у двох нових галузях тієї праці: після тримісячних випробувань та під дбайливим наглядом лікарів і шпитальних техніків ці помічниці розпочали допоміжну роботу в двох відділах — операцій серця та дослідної патології. Тут бачимо пані Б. П. Гантер, керівника двоособової групи для помічних завдань у патологічних дослідах, як вона визначує таблиці у відділі кітоґенетики.

„К. С."

Дмитро Міщенко

СІВЕРЯНИ

РОМАН

(Продовження)

— Вона збирається додому.

Всеволод не зблід, як чекав того конюший, але й не обрадувався. Повільно і мовчки рушив до оселі. Осмомислові здалося, що він не збагнув всієї небезпеки, що йому байдуже навіть, поїде чи не поїде княжна.

Зиркнув на сина раз, вдруге і не витримав.

— Ти повинен сказати їй, що це небезпечно, що вона може потрапити на очі хозарам, і тоді все, тоді вже не вирветься. Та й батько її радий тому буде.

— Чорна не послухає, тату, — обізвався, нарешті, парубок. — Те, що вона задумала, тому вже так і бути.

Конюший аж зупинився, вражений тією зневірою.

— Та збагни ж ти: вона дитина ще, вона не розуміє, яке нещастя чекає на неї в Чернігові. Кому, як не тобі, личило б відвернути її помисли від цієї затії. Герцем хоча б. Адже ти добре б'єшся на списах...

„Відвернути помисли? Стій, стій... А що, як справді відвернути помисли?"

Всеволод повеселішав і, переглянувшись із батьком, кивнув йому, як змовникові:

— Гаразд, попробую.

А по обіді вибіг із світлиці бадьорий, веселий і, спонукаючи за собою княжну, таку ж обрадувану, збуджену чимось княжну, летів із нею прямо на Осмомисла.

— Тату! — крикнув ще здалеку. — Ми їдемо з Чорною на озеро. На береги Лебединого озера!

Осмомисл кинув вистругувати ложку з грушини і, радий чи здивований, довго не міг сказати щось на їх затію.

— Я згодна, — пояснила княжна, присівши поруч із Всеволодом супроти старого. — Перш ніж вертатися в Чернігів, треба довідатись про свою долю у діви-лебедиці. До того ж, це не так уже й багато забере часу: виїдемо сьогодні на ніч, а завтра й повернемось, коли удача буде.

— От і добре, — прояснів нарешті й Осмомисл. — От і гаразд, що згадали про озеро. А то поїхала б од нас і не побачила б краси тієї дивної. Та й лебедів, гляди, підстережете, про долю свою довідаєтесь.

Він знав: не так легко буде підкрастися до віщих дів; відколи живе тут, ні йому, ні підконюшим не поталанило викрасти їх одяг. Та що викрасти — підстерегти не підстерегли, бачить не бачили, як вони купаються на світанку. Одні казки, одні надії тільки й гріли за молодощів. А зараз... зараз він радий, що син згадав про озеро, про віщих дів. Затія ця відверне помисли княжни, затримає на пасовиську. Адже натура в неї уперта, запальна, її не спинять невдачі. Та й краса там, на озері, незвичайна. А серце в дівчини відкрите для краси, вона не зможе розлучитись з нею. Принаймні скоро.

Та не встиг він підготувати їх у путь, не встиг випровадити, як відчув раптом якусь глибоку і ледь вловиму тривогу, чому це, звідки це, з якої речі, а коли збагнув — і зовсім похолонув.

А що, коли..., що коли Всеволод не стримає себе цього разу? Що, коли його, Осмомислове, віще слово, оте необдумане вічне слово справдиться саме цієї ночі? Чого доброго: глушина довкола, а ліси п'янять, нічка чарує... Деде, а там чарує. Там воля всім і всьому, навіть утіхам молодця.

Що тоді буде? Як воно буде? Еге ж, як воно буде?

І Осмомислові забагнулося раптом вернути їх. Хотів навіть послати вже когось із підконюших, та згадав, чим все це скінчиться, і не наважився, утримався.

А думати не перестав. І вночі не заснув — благав богів, щоб цього не сталося: може ж, ворохобня оця кінчиться якось інакше, може, хозари підуть-таки, а дівчина й справді полюбить Всеволода і переконає князя. Любов усе може. А князь теж любить дочку, він теж усе може зробити для неї.

Справді, хіба із Всеволода поганий отрок був би у його дружині? А там, гляди, і витязь. Хоробрий, дужий, красен поставою й лицем... Хіба із Чорни та Всеволода погана була б пара? Боги, хіба погана була б пара?!

Конюший перевертався в твердому сю ніч ложі й картав себе за те, що не розбив затії, не повернув дітей з путі. Але докори не заспо-

коювали, і він перенісся думкою до сина.

„У неї й без того горе, — говорив йому устами всесильних богів. — Чуєш, Всеволоде, горе! А ми... Чи нам з тобою думать про закони крові? Якщо вже в щасті не дають нам буть людьми, то будьмо ж ними хоч у горі!"

XV

Чари темної ночі

Ніч була тиха та зоряна. І тепла. Ляж отак, горілиць, засни — і не відчуєш, що ти нічим не прикритий, що неподалік вода, що довкола ліси та й ліси, густі, зелені, одвічні. Бо зараз літо, бо весь день гріло сонце, не пекуче, але тепле, привітне сонце. Може, пізніше, під ранок, похолодає все-таки, навіть тут, на узліссі похолодає, може й вітрець потягне з галявини, а зараз тихо, тепло, і не душно водночас, і хороше лежати отак біля багаття, дивитись, як розгорається воно, як силкується відтиснути наступаючу звідусіль темряву.

З галявини линуть духмяні пахощі квітів, стоптаних копитами трав і так приємно лоскочуть ніздрі, сп'яняють серце, що хочеться заплющити очі й піддатись спокусі солодкого сну. Та Всеволод гонить від себе спокусу. Всеволодові не можна спати: поруч, під дубом, спочиває в наметі княжна, а він — сторожа її недремна.

Повільно, ніби граючись, ламає назбираний неподалік сушняк, кидає спроквола в вогонь; потім лягає горілиць і, може, тільки для того, щоб не заснути, щоб було над чим думати, розглядає на диво чисте, усіяне яскравими зорями небо. Скільки їх є там, у високості! І як же гарно сяють, як густо зійшли сієї ночі! Стезя Дажбога немов у тумані од їх світла. Сріблястого, блідо-молочного світла. А обіч, у лісі — темінь. Високі тисячолітні дуби широко розкинули свої зелені намети, густо переплелись гіллям і, обнявшись, закрили собою отой золотозорий, підморгуючий із високості світ. Немов стіна, стоять перед очима, чорні, погрозливі.

Всеволод перевертається ниць, приглядається до коней. Потім одводить від них очі, нюхає знічев'я долітаючі з галявини пахощі. Йому не вперше чути їх тут, по лісах та пасовиськах, він звик до них з дитинства і тому одразу, не вагаючись, розрізняє, де сон-трава, де голубі сокирки, пізнає навіть схожі запахом квіти, навіть рідкісні трави.

Та ось гострий нюх його влювлює щось нове і, здається, неприємне. Але що — не збагне.

Полежав, насторожений, потім звівся на руках і, вдивляючись у темну стіну лісу, що підходив до галявини з супротивного боку, понюхав широко відкритими ніздрями повітря. Однак цього разу не вловив того неприємного запаху.

Зрештою збагнути, що це запах смоли та диму заважає йому, і звівся на ноги. Відійшов на кілька кроків від багаття, знову понюхав. Спершу прямо перед собою, потім узяв ліворуч, ще ліворуч...

„Ага, — зрадів знахідці. — Це сіроманець нишпорить неподалік".

Постояв, подумав трохи і пішов до коней.

Коли повернувся, княжна підвела голову, запитала його тривожним голос:

— Ти ходив кудись, Всеволоде?

— Коней займав, — спокійно і ласкаво відповів парубок. — Напаслись уже, то я припнув їх, ближче до вогню припнув. А ти спи, Чорна, бо розбуджу рано, як тільки зоря світ повідає.

Дівчина опускається на щедро вимощене травою ложе і, посміхаючись на ту погрозу, склепляє повіки. Рожеві відсвіти багаття падають на її бліде обличчя, виділяючи на ньому свіжі, з ледь накресленою посмішкою уста. Всеволодові здається, що вони тремтять, що княжна удає тільки сонну, а підсядь до неї, проведи по отій ніжній ланіті тоненькими вусиками свіжої трави — і розсміється. Дзвінко, весело, як пустотливо-безтурботне дитя.

І парубкові хочеться підвестись, зірвати поблизу стеблину й полоскотати нею ланити, побіля уст отих пишних. Він навіть цілиться уже встати, але гучний і раптовий сміх, немов нанесений зненацька удар, приплюскує його до землі. Луна не встигла розійтись по лісу, як збоку почувся ще сильніший регіт.

Княжна схопилася, не второпає, що сталося, звідки такий несамовитий сміх. Хоче виглянути з намету, та Всеволод заслоняє собою вихід і, усміхаючись, усаджує її на місце.

— Не бійся, не бійся, княжно. То русалки.

Усмішка в нього така підбадьорююча, в очах, на обличчі стільки спокою, що дівчині стає незручно за свій страх, і вона бере себе в руки. Але ненадовго: вгорі, над самою головою, розлягається невдовзі дикий регіт, і княжна знову жахається, тулиться до парубка й тремтить, немов осиковий лист.

— Я боюсь, мені страшно, — шепче вона наляканим голосом. — Вони на дубі, над самою головою!

— Та що ти, княжно, — заспокоює її Всеволод. — То тобі тільки здалося. Адже з нами живий вогонь — русалки не посміють підійти.

Та й взагалі не бійся тут нікого: доки горить багаття, ні звір, ні духи в лісі не страшні.

Але Чорна не в жарт злякалася того несамовитого сміху, її нелегко заспокоїти.

— Я хочу вийти звідси, — благає вона парубка. — Мені страшно, Всеволоде. Там, на галявині, безпечніше буде. Там хоч видно...

— Ні, ні, — стримує її Всеволод. — Не можна. На галявину ніяк не можна. Треба пересидіти тут, під наметом. Русалки довго не ганятимуть — показяться та й перестануть. Це ми місце їхнє зайняли, то вони й невдоволені — танцювати, бач, ніде. А побачать, що не втікаємо, — інше побіжать шукати. О, чуєш, уже віддаляються.

Регіт і справді стихав, і Чорна заспокоїлась трохи, хоч дослухатись дослухалася. І Всеволода не гнала з намету; навпаки, горнулась до нього, шукала захисту. Парубок охоче розкривав їй обійми, як скарб якийсь, ховав у себе на грудях: обережно, обожнююче і разом з тим якось нерішуче, чи то не вірячи, чи то побоюючись свого щастя.

Та дівчина не помічала його нерішучості, вона ловила в цю мить його посмішку, його заспокійливі погляди, шукала в них певності, що русалки уже не страшні, що небезпека минула. І коли переконалася в тому, зідхнула полегшено і, сором'язливо, ткнулась обличчям йому до рамена.

— От бачиш, яка я боязлива, — подала вона голос із схованки. — Подумати тільки: русалок злякалася. Так ніби зроду не чула про них, ніби не знала, що вони водяться в лісі.

Всеволод посміхнувся на те і мовчки поправив її чорняве, збите на вид волосся.

— А збагнула, чому я не випустив тебе з намету? — запитав опісля, коли княжна прогнала ніяковість і зручніше лягла у нього на руках.

— Боявся, що втечу?

— Ні, — дихав він їй у обличчя, — боявся, щоб біда тебе не постигла. Загледівши в лісі людей, русалки люблять кривитися, лаштують гойдалки на деревах, а то й пускаються в танок. І такі звабливі у них ігри, що люди не витримують, скоряються спокусі тій. А потім на все життя лишаються каліками — трясуться, немов у танку, кривляться, як ті русалки.

Всеволод помічає в очах дівчини боязливі вогники, відчуває, як вона щільніше горнеться до нього, і міняє річ.

— Але ти не бійся, княжно. З нами живий вогонь, до нас вони не підійдуть. Чуєш, тиша довкола, подалися, видно, на іншу галявину.

Голос у нього спокійний, річ врівноважена, переконлива, і княжна поступово забуває про страхи, переноситься думкою в інший світ, плекає інші надії. А Всеволод розповідає їй уже про віщих дів, зумисне заходить здалеку, з якоїсь напівзабутої, але дуже схожої на їхні наміри події. Згодом ронить слово й про таємниці, тільки їм, людям пасовиська, відомі таємниці, де і як робити засідку на віщих дів, як треба поводитись, коли вони, скинувши з себе лик лебединий, кидатимуться в чисту й холодну на світанку воду. Голос у нього притишений, насторожено таємничий, і дівчина забуває тривогу, мов зачарована, ловить кожне слово. Слухає і уявляє вже, як сидітиме, причаївшись, у заростях, потім вискочить зненацька на берег, викраде полишений дівами одяг, торжествуюча, чекатиме, поки ті не попросять: „Змилуйся, красна дівице, верни нам наші покривала; ми віддячимо тобі сторицею: роскажемо, яка доля чекає тебе попереду".

Але княжна не поступиться. Вона спершу випитає їх, чи пішли вже хозари з Чернігова, чи пощастить їй відпровадити кагана. А коли повідають, коли справді вийде так, що вона позбудеться напасті, — запитає і про суженого, про ладо своє миле: хто він і звідки з'явиться до неї в Чернігів?

Минув час — і ніч взяла своє: думки спершу плуталися, переносили княжну з повитого вранішнім туманом озера у батьківський терем, з терема — знову на озеро, в знайоме й незнайоме нібито місце, потім почали гаснути, нарешті зовсім обірвалися, і дівчина не чула вже, про що йде річ в наметі — спокійна й довірлива, спала у Всеволода на руках.

Замовк і Всеволод. Дивився на сонну княжну, і не те що говорити, поворухнутись боявся, дихати навіть не наважувався. Йому здавалося, що подих його розбудить дівчину, порушить і без того порушений уже сон. А це не бажано. Це навіть дуже не бажано. Дівчина повинна відпочити до ранку, повинна забути страхи. Їй не можна виходити з ними в засаду, прагнути підстерегти лебедів і боятись бути підстереженою. Та й пригорнулась як. Вперше так довірливо пригорнулася до нього, дозволила обняти себе.

Цікаво, як вона завтра подивиться на ці обійми? Здивується, проснувшись, відсторониться чи, може, ще прихильнішою стане до нього, збагне нарешті, що він і є той витязь, якому суджено відстояти її в борні?

Аж страх бере. Не віриться, що це не сон, що здійснились-таки колись несміливі бажання

— до серця серцем пригорнуть дівча.

Багаття згасало. Повільно і тому непомітно навіть. Але в наметі що далі, то дужче сутеніло, відсвіти слабшали, витіснялися темрявою. І в тій напівосвітленій, якійсь незвичайній сутіні обличчя княжни робилось ще привабливішим, незрівнянно прекрасним. Здавалось, не просто темінь — чари виповзли разом із засілими по кутках тінями й лягли на ніжні дівочі ланити, в куточках пишних, ніким не цілованих уст.

Всеволод відчув, що п'яніє, що темінь пробудила в ньому якісь потаємні, приспані світлом і совістю бажання — і не міг уже боротися з ними. Ба не хотів навіть боротися: мов очманілий, схилявся й схилявся над повитим сутінками личком, линув до ніжних, ніби зумисне підставлених уст.

Княжна не зразу збагнула, що сталося. Лупнула наляканими очима, далі стріпнулася, попробувала випручатись — і не змогла: хтось великий і неймовірно дужий стиснув її в обіймах, гарячим цілунком затулив уста. Переляк і зовсім знесилив дівчину, відчула навіть, що холоне з жаху. Хотіла було крикнути, але й крик застряв їй у горлі, і пам'ять зрадила як на те: ніяк не могла второпати, де вона, що з нею. І тільки згодом, коли розгледіла нарешті парубка, який осипав її цілунками, згадка, мов блискавка, освітила їй мозок.

„Всеволод!" — здогадалася дівчина й одразу ж відчула в собі силу. Влучивши момент, випростала руки і з розмаху вдарила його по обличчю. Раз і вдруге. Аж виляски пішли по намету.

Дошкульність ляпаса немовби протверезила парубка. Сидів якусь мить спантеличений, далі обм'як, послабив обійми. Княжна скористалася тим і випурхнула у нього із рук.

— Негідник ти! Холоп нещасний! — кинула прямо в обличчя і вибігла з намету.

Всеволод відчув, що горить із сорому, що не насмілиться глянути дівчині у вічі. І тому не став ні стримувати, ні гнатися за княжною. Знічений і роздосадуваний, гнувся під тягарем власної совісти, доки не втратив рівноваги й не впав на м'яке дівоче ложе.

Не знати, скільки лежав він отак, розпластаний, уткнувшись обличчям у наслану власними руками траву. Схопився аж тоді, як почув розкотисте іржання Вороного. Схопився і миттю кинувся на галявину — туди, де припнув нещодавно сполоханих вовками огирів.

Прибіг — і остовпів: на припоні був тільки Вороний.

— Княжно-о! — крикнув наляканий догадками парубок. Чорна-а-а!

Але Чорна мовчала. Один тільки ліс озвався десь аж у хащах: „А-а-а!"

І знову стало тихо. І порожньо.

XVI

Вовки

Чорна не знала, куди вона їде. Натрапила на протоптану кимось стезю й жене по ній навскач. Аби уникнути погоні, аби подалі від Всеволода.

Та й чи стезя то. Бачила ніби, як виїжджала з галявини, а тут, у лісі, серед дерев, й не певна вже була. Летіла, як у прірву. От-от, здавалось, вріжеться в гілля. Або на дерево натрапить головою. Натрапить — і кінець. Ніхто й не знайде в цім пралісі, у безвістях оцих. Хіба що Сокіл... На нього в неї тільки і надія: він мусить бачити в пітьмі. Так, так, він мусить бачити!

Але страх бере все-таки своє, мурашками бігає за спиною. І княжна ще нижче хилиться коневі до шиї, ще міцніше тримається за гриву.

Зрештою наважується, шукає тремтячою рукою повід. Відчувши натягнуті вудила, Сокіл одразу ж збавляє галоп і, протанцювавши кілька кроків, сідає на задні ноги.

Княжна розглядається якийсь час, потім злазить з коня, схиляється і щупає навпомацки — стезя у неї під ногами чи тільки видимість її.

Серце радісно тьохкає в грудях: Сокіл молодчина, не збився серед ночі з путі. Та й стезя, здається, не з випадкових — надійно ніби-то веде. От тільки... тільки виведе куди?

Помисливши, Чорна пробує розгадати цю загадку по зірках — ловчі учили її колись, як вибиратися по них із пущі. Та розгадати, виявилось, не так уже й легко: княжна покладалась на Всеволода і не примічала як слід, в яку сторону держали путь вони із пасовиська, Стезя до озера нерівна, і сяк і так вела їх між дерев. Та й від озера не певна, в який бік пустилась утікати. В страху такім не до зірок було. В страху не думалось — куди; головне — мерщій. І далі від Всеволода.

А тепер не збагне. Як не прикидає, а не збагне, де зараз Чернігів, куди веде оця стезя: на биту путь чи, може, ще далі в ліс, у хащі непрохідні?

Стоїть, розглядається і не наважиться їхати. Ні вперед, ні назад не наважиться їхати.

(Далі буде)

UKRAINIAN PIONEERS OF DAUPHIN DISTRICT

BY HALIA LAZARUK HENDERSON

More than half a century has now passed since the first rural settlements of Ukrainians in the Dauphin district began as a result of the inauguration of Sifton's aggressive policy of immigration and settlement in September of 1896.

Why did they leave the Ukraine to seek their fortune in a new land? Many factors were involved. For one, political, subjection of the Ukrainian masses. Deprivation of equal educational opportunities. Long compulsory military service during which period the young man was forbidden to marry. These factors made life intolerable for many Ukrainians. Coinciding with this was the embarkation in 1896 of an ambitious program of settling the west in Canada. The Canadian west was advertised in Great Britain and in Europe by Sifton, then Minister of the Interior, and himself a resident of Manitoba representing the constituency of Brandon.

The settlement of many of the Ukrainians in the Dauphin district perhaps had its beginning in the Ukraine in 1890 and started with Carl Genik, an outstanding graduate of the University of Lemberg in Galicia at that time. For centuries prior the Ukrainians had been badly abused by the Poles. When they were released of slavery in 1848 by Kaiser of Austria, Francis Joseph the 1st, the conditions did not improve. The Poles continued to oppose the Ukrainians by electing their own representatives to the local and imperial government.

One June day in 1890 as Carl Genik was leaving for his school holidays, gendarmes raided his home and found literature favoring the organization of a democratic political party. As a result, Carl Genik was jailed and sentenced to the Stanislaw penitentiary for one year.

When he was released he decided to seek his fortune in better lands. He sold his property and with the receipts which were one third of his share he came to Winnipeg.

In 1896 when the Laurier government was elected, Carl Genik became an immigrant agent. He wrote to counties in Western Ukraine about the wonderful opportunities in Canada... liberty, no land lords, and 160-acre farms. On this strength the emigrants from the countries in western Ukraine started their migration to Canada. And so it was that so many of the friends and relatives of Carl Genik made their settlements in the Dauphin district.

The railroad came only as far as Neepawa in 1896, so the first settlers headed for the Dauphin district brought their provisions by wagon from

Mrs. Halia Henderson, radio commentator with her husband, Mr. J. Henderson who is announcer at Radio Station CKDM, Dauphin and their sons Warren and Grant in their home.

Neepawa. The year 1896 saw the following Ukrainians settle west of the Valley River in what is now the Sifton district: I. Sytnyk, W. Ksionzyk, J. Gereliuk, P. Baschak, M. Pawlicki, P. Potoski, W. Demchuk, T. Storozenko.

A few months later, in May of 1897, another group followed, and for two weeks with the immigration agent they looked around the Wilson River and Sifton area for land to settle. The land in this region was covered with low, scrubby poplar. In the old country, wood had been the precious monopoly of the landowner, so they refused to settle in this region. To these Ukrainian immigrants rich bush land meant wood for building and fuel for burning. The immigration agent thus informed the Winnipeg immigration office which suggested to take these Ukrainian immigrants to the mountain south-west of Dauphin now known as the Keld and Kosiw district.

In choosing land the Ukrainian pioneer settlers showed a decided preference for bush country and wooded lands in the vicinity of lakes, rivers or creeks. That is why these settlers chose the Dauphin region bounded by the Riding Mountain National Park on the south. This gave them a sense of self sufficiency, since in the old country they had sorely lacked wood which was the guarded monopoly of the landlords. The Dauphin region characterized by rolling land, considerable bush and numerous streams appealed to the Ukrainian immigrant since it was so reminiscent of their homeland.

Other communities followed at Sifton, Ethelbert, Gilbert Plains, Pine River, and Duck Mountain; and several of these communities which had been established so exclusively by the Ukrainian settlers bore Ukrainian place-names.

Sentimentally, the Ukrainian pioneers named their new settlements and schools by the names of the villages and towns which they had left in the old country or by names of men honored in Ukrainian life. Among some are HALICZ, named after a country seat in honor of an early Ukrainian princess; KOSIW, which is a Hutzul country on the river Charamush in the Carpathian mountains; and KOLOMYJA, named after a country seat along the river Pruth which consists of 54 villages.

PIONEER LIVING

From the Ukraine the men had brought with them sickles and scythes which were very light and very keen. The women brought embroidered linens, down pillows, rugs, seeds of grain, sunflowers, poppy, and some a handful of native soil tied in a kerchief. As the land was cleared the settlers built permanent homes, cleverly fashioned from materials found on the homestead and similar to the ones they had left in the old country. Poplar trees were cut down and shaped into logs for the walls of the house; rafters were fashioned of smaller logs; and swamp grasses were mowed down with sickles and used to thatch the roof. An old-fashioned Ukrainian clay stove was plastered over a foundation of twigs where at night the tops were used as beds for the younger members of the family. Tables, benches, chairs, beds and chests were generally hand-made.

Food problems were solved by starting community gardens with the seeds brought from the old country. The first community garden in the Keld and Kosiw district was established on Mike Leskiw's farm and then another on Joseph Romanchych's farm. Vegetables and berries were dehydrated or pickled. Delicious bread was made in the clay bake-ovens. Cranberries were frozen even in those days before home freezing units.

To buy food was cheap considering today's prices. The popular brand of flour selling at that time in Dauphin was 4x which could be bought for 90 cents for 100 pounds. Twenty pounds of sugar cost $1. Going to town for provisions meant a trip of some 16 or 20 miles by oxen or on foot. Provisions were carried on their backs.

In winter tamarac, poplar, and jackpine were hauled on sleds to town selling from 75 cents to $1.25 a cord. Material for making into dresses was seldom bought as much material had been brought from the old country, but when it was needed it could be bought for 10 or 15 cents a yard. Overalls were 75 cents a pair. And $1.25 bought a pair of harvester shoes which lasted a year with even the hardest wear.

FIRST SCHOOLS

Since education had been denied to the masses in Ukraine, the Ukrainian pioneer took little time to establish schools in this new land of freedom. In 1896 when the first group of Ukrainian pioneers had arrived, a school had already been established by the Presbyterian mission at Drifting River.

Since it was too great a distance from the other Ukrainian settlements the Ukrainian pioneers undertook to establish schools in their own locality. Alex Genik, who in September of 1897 had enrolled in the school at Dauphin, instigated the establishment of a school in the Venlaw district. The school was held in the private home of N. Slyzuk. The first trustees were John Hryhorchuk, Dmytro Dolinsky, Nicholas Slyzuk, with John Pidlasecki as secretary-treasurer. Charlie Heath was the teacher.

The school that Alex Genik attended in Dau-

phin in 1897 was located on Burrows avenue, east of what is now Allard's garage. It was an old brown building, with class rooms on the second floor and the first floor housing flour and feed storage.

In 1902 the Kolomyja school was built. Kosiw school had its beginning with the Presbyterian mission. In the fall of 1898 the Home Missions board of the Presbyterian church of Canada took an interest in the thousands of Ukrainian immigrants who were pouring in from Europe every month and settling on the Canadian prairies.

Kosiw school was built in 1899 by a Presbyterian mission. This school was later taken over in 1901 by the Department of Education and made a public school. The first trustees were Dmetro Romanchych, Matthew Kumka, Michael Leskiw, and Elko Skakun. The first teacher was John Bodruk. Following him was W. J. Arsenych who later became Judge of county court in Dauphin and the first Ukrainian judge in Canada.

The Mountain Stream school was built in 1909 and the first teacher there was William Gegeichuk. The Lemberg school wasn't built till 1911. First teacher there was John Nowosad.

FIRST CHURCHES

In the old country the Ukrainians had taken their religion seriously. And because they were devout in their religious faith they worried that they had to bury the dead without proper burial service or had their marriages performed by missionaries of other churches who did not understand their language. They wrote to Ottawa requesting a priest to perform their services, but the Canadian government was not able to assist them in this matter. One group of worshippers, in Sifton, frustrated in their appeals to Ottawa, drew up in Ukrainian an elaborate petition for a priest which they forwarded to Queen Victoria in England in 1901.

There had been established in 1899 north west of Valley River, where the present village of Sifton is situated a Roman Catholic church on Stephen Ogryzlo's farm. Father Zoldack and Father Kulyaway officiated. In 1900 in the Drifting River district a log church was built by a Presbyterian mission on Anton Burdeniuk's farm. The Ukrainian pioneer worshipped here but never gave up his own faith. In 1902, two miles further south a Russian Orthodox church was built. It wasn't until 1922 that the establishment of a Ukrainian Orthodox church was made possible in this locality.

The first church in the Keld district was built in 1903 on Michael Leskiw's farm and had a unique distinction. Ukrainians of both Orthodox and Catholic faith came to worship here. In 1905 the Orthodox worshippers bought their share of the church for $400 from the Catholics and moved to William Smelski's farm in the Kosiw district where the present Ukrainian Orthodox church is located.

CULTURE

Various aspects of Ukrainian culture were perpetuated and developed and woven into their new life in Canada.

They treasured their songs, their rhythmic folk dances, their lively music, their majestic church liturgy, their colorful costumes, their exquisite Easter eggs, and their richly designed embroidery. And because of this desire for self-expression the Ukrainian Hall made a rapid appearance.

These halls were common in Ukraine. Slowly they made their appearance throughout the rural and urban districts of Dauphin. The Ukrainian hall is the heart of the cultural and social activities of the people. „National homes" (narodni domy) were established by the Orthodox group; „parish halls" (parokhiyalni domy) by the Greek Catholic society. Celebrations were held here in honor of Ukrainian poets like Shevchenko and Franko. Numerous religious plays were given by dramatic groups.

An amusing incident revolves around the first play to be staged in the Kosiw hall built in 1913. The name of the play was "The First Distillery" and like the miracle or morality plays of olden times it had the conventional characterizations of the devil and his assistants, and the opposing forces of goodness and light. The theme of this play was "the devil trying to lure man into hell with liquor." The curtains were white sheets sewed together. Saucers of wood alcohol were used to simulate a "hell". Accidentally the curtains caught on fire making it a real "hell" quite unintentionally.

A once-a-year great event was the christening of babies en masse which had to coincide with the visit of the priest. Weddings often had to be postponed until the visit of the priest which was once a year or sometimes only two times in three years. The wedding ceremonies were conducted separately in the homes of the bride and groom, and the whole thing took on the semblance of a three-act operetta.

HARDSHIPS

The first homes were not too good a protection against the elements, which, sometimes provided scope for amusing if not drastic incidents. The roof made with shrubs and hay did not always keep out the rain. Babies often had to be protected by putting them in a cedar chest or covering them with a dishpan. Alex Genik related one incident he came across in 1901 while taking census in the Valley

River district. It had rained for three days. Roofs often leaked long after the rain had stopped since the sod roof stayed over-soaked for a long time. On this particular day as Alex Genik entered the log cabin of a Ukrainian pioneer he saw the mother standing in mud to her ankles. She leaned over a cradle attached to a beam and was weeping. She had been leaning over it for some time in order to protect the baby from being soaked. Alex recalled the incident every time he met "the baby" in later years, a strapping middle-aged man.

Then there was the ingenuity of Michael Leskiw of the Kosiw district who bought a calf and a cow and for almost two years the cow and calf were used to draw supplies to and from town by giving the cow the shorter part of the doubletree and the calf the longer part. Tony Milowski on the other hand resorted to one cow. He used his big black cow named Bahria to haul his supplies.

EARLY EQUIPMENT

Perhaps it would be of significance to mention the firsts in equipment that were bought by the Ukrainian pioneers in the Dauphin district.

Jacob Genik of the Venlaw district bought a team of horses and a wagon in 1897. The first buggy and drivers were bought by Dmetro Romanchych of the Kosiw district in 1908, and the same year Michael Leskiw of that district bought drivers, buggy and a democrat.

In 1906 the first Ukrainian Syndicate was formed in the Kosiw district, and this syndicate bought the first threshing outfit, a portable steamer. The syndicate consisted of Dmetro Romanchych, Fedor Sklepowich, Tony Milowski, and Peter Podworny.

In the same year in the Venlaw district Dmetro Dolinski, Steven Genik, Nick Slyzuk, and Luke Chwartkowski bought a portable case threshing outfit, 15 horsepower. It had no blower and was pulled by horses. The first traction steamer and a self feeder and blower threshing outfit was bought by Bob Matlashewski of the Kosiw district in 1911. This was a second-hand outfit. The same year, Michael Leskiw of that district bought a new outfit of steam traction.

In 1914 Andrew Negrych, George Negrych, Nick Genik of the Venlaw district bought a J. I. Case 22 horse power traction. In 1915 Samuel Leskiw of the Kosiw district bought one of the biggest outfits. The steamer was 28 by 80 and the separator 40 by 62. In 1900 Fred Szewczyk of the Valley River district had purchased the first grain binder, and it was used to service the pioneers in that and surrounding districts.

The first car among the Ukrainians in the Dauphin district was bought by Andrew Negrych of Venlaw in 1915. The car was a Graydort, a make that doesn't exist any more. It had brass braces on the top and sides and a horn that made a funny noise. It cost $3,000 and, of course, was rated a fancy car.

N. A. Slyzuk and Jacob Maksymetz of Venlaw, each bought an Overland in 1915 for the price of $1,690. In 1916 in the Kosiw district Samuel Leskiw bought a Ford for $666.60. Gasoline at that time sold for 34 cents a gallon.

CONTRIBUTIONS

The hardships of the early Ukrainian settlers were great. They arrived in Canada almost penniless. However, they made noteworthy progress. They contributed to the development of the Dauphin district in several definite ways.

First, because of their love of the soil, their tremendous capacity for work and their courageous perseverance, they opened up for civilization many square miles of virgin soil. The Ukrainian farmers by cultivating this soil, producing grains, vegetables, and fruits, and raising livestock have added many dollars to the wealth of this district.

A very large percentage of these Ukrainian pioneers made great sacrifices to provide their children with an education that they themselves lacked, and thus have contributed to Canada a fair share of teachers, nurses, engineers, scientists, lawyers, doctors, business men, tradesmen and legislators.

Nicholas Hryhorczuk of Ethelbert, who came to Canada as an eight year old boy in 1897, sat in the Legislative Assembly for 22 years. His son, Michael, succeeded him as MLA in 1949 and has been re-elected in 1953 and 1958. He served as attorney-general of Manitoba from January, 1955 to 1958. In the December 1962 elections he was re-elected MLA for the Ethelbert Plains constituency.

Roman Solomon, settled in the Halicz district in 1897. His son John R. Solomon in January 1953 became deputy speaker of the Assembly. In 1957 he received his present appointment to the Court of the Queen's Bench.

Paul Potoski, who settled in the Sifton district in 1896, sent his two sons Michael and Peter to medical college. Dr. Michael Potoski practises in Dauphin; Dr. Peter Potoski in Yorkton, Saskatchewan.

Three sons and three daughters of pioneer Peter Ogryzlo who settled in the Sifton district all obtained university degrees.

РЕЦЕНЗІЇ

Др. Дмитро Бучинський

ПОВІСТЬ ЦІКАВА, АЛЕ...

„Люблю Платона, але більше мушу любити правду..."

У Видавництві Миколи Денисюка в Чікаго, ще в 1961 році появилась давно заповіджена й очікувана деякими українськими читацькими кругами книга Наталени Королевої "Quid est veritas" (Що є істина?), історична повість. Книга має 451 + 1 сторона, розміром 18, x 13. Видана на доброму папері і гарним чітким шрифтом. З портретом авторки. Мовний редактор, якому належить також вступ до книги — Роман Завадович. Мистецьке оформлення Оксани Мошинської. Треба сказати, що воно — оформлення — таки рідкісне: дуже гарна оправа — червоне полотно й золоті, старанні тиснення, на першій сторінці обкладинки й хребті назви твору й імени авторки. На обкладинці, в долішній частині стилістичний фрагмент Єрусалиму, характеристичний для нашого часу, але не до часів Христа, з мошеєю Омара, яку розпочав будувати султан Суліман Красний. Маленький анахронізм, що ніяк не шкодить гарному поформленню книги. Друкована книга в друкарні видавця. Книга має чотиринадцять розділів.

У вступі до книги Роман Завадович пише: „Та твір цей можна, до деякої міри назвати також повістю-легендою, бо вона створена не тільки на основі матеріяльних археологічних знахідок та архівних документів, але й на базі ттієї „духової археології", якою є старовинний фолкльор, давні легенди, міти й перекази, що, не зважаючи на свій фантастичний характер, виросли з якогось, хай і маленького, зеренця об'єктивної правди... Однак найістотніше в повісті, незалежно від манери писання, від її містики й символіки, від засобів поетичного виразу — це проблема людської душі, що шукає правди, проблема відповідальности людини за свої вчинки, вільні й невільні, та питання оцінки їх із погляду найвищої, Божої справедливости".

„Що є істина?" — повість дуже гарна й дуже добра, але вона призначена, може навіть, як більшість творів Наталени Королевої — для заправленого вже читача, може навіть читача підготовленого до тем і до способу висловлювання міркувань письменниці. Це не значить, що письменниця мала б писати тяжким стилем, вживаючи малозрозумілих слів. Ні, навпаки стиль Наталени Королевої навіть дуже кучерявий, ясний; мова квітиста й легка. Наталена Королева — тематично, часом несхопна для читача, а зокрема це можна сказати про її нововиданий твір „Що є істина?"

Очевидно, що книга Наталени Королевої переткана глибоким і ніжним християнським містицизмом. А тому, що живемо у віці каліки-матеріялізму, можливе тому „Що є істина?" залишилася без належного відгуку в нашій пресі, без належної, просто заохоти до читача, щоб він познайомився з вартісною книгою. Бо хто сьогодні ставить собі таке питання, як ставить його Понтій Пилат Наталени Королевої: „Думка, що син має ось-ось вступити в життя, як громадянин, раптом торкнула Пилата, немов невблаганна рука, що трусить за плече й будить із сну. Та ж це вже підхід до кінця!... Як швидко пролетіло його власне, Пилатове життя!... За працею, клопотами, боротьбою — зовсім і не стямився... А ось уже опинився на порозі життєвого „вечора"... І смерть тілесна, що її людство лякається, не знаючи, чим вона, власне, є, уявлялася Пилатові тільки заслуженим відпочинком. Вона, як здоровий, спокійний сон після повного

The late senator William Wall is the son of Michael Wolochatiuk who came to Canada in 1899 and settled in the Ethelbert district.

Michael Koshowski, who settled in the Kosiw district in 1897 saw his son Peter through medical college and the establishment of a practice at Two Hills, Alberta.

Dmetro Romanchych settled in the Kosiw district in 1897. His daughter Hanka was active in a number of Canadian and Ukrainian organizations and is well known throughout Canada.

When we read the obituaries of some of these pioneers who have passed on, we scarcely get an inkling of the tempestuous life which they led and how they had to adjust to new ways in a new country.

Vera Lysenko in her book "Men in Sheepskin Coats" writes:

„It is no uncommon occurrence to find some Ukrainian immigrant who came to Canada 50 or 60 years ago with nothing in his pocket, who left behind children and grandchildren educated in the universities and occupying prominent positions all over the continent. We, the younger generation, look back with affection and pride at those hardy pioneers who settled the west in those early days, and this affection and pride may indeed be compared to that with which persons of Irish and Scotch descent regard their ancestors who came over to settle Eastern Canada."

FOOTNOTE:

The Kosiw district, nestled at the base of the Riding Mountains, 14 miles south of Dauphin, Manitoba, and so characteristic of the Hutzul counties in the old country, has many fond memories for me for it was in the Kosiw district that I spent my childhood. My father, Basil Lazaruk, was school teacher in the Kosiw school from 1926 to 1940 and I received my Grade 1 to Grade 10 education in that one-roomed school.

Helen Henderson

метушні та прикростей дня..."

Істина-правда — є тільки одна. А яка вона різна в Ганана (Анни) й Пилата!

„Істина"! „Істина"! — говорить Ганан. „Істину" лишім Пилатові! Нам важна не „істина", а щоб вибраний Богом нарід таким залишився й надалі!... Таж нікому не тайна, що назаретська отрута вже сьогодні робить між нашими страшні спустошення. „Всі рівні"! „Всі однакові", „ближні", „брати"? Може ще й „старші брати"?... В мене аж голова тріскає від думки: як було не збагнути, як не скористати?! Адже таки „він" — з роду Давидового!... Адже таки „він", — каже це цілком свідомо! — таки „він" Месія! Дійсний Месія! І, замість того, щоб з поміччю Божою вдарити на гнобителів, що сьогодні мають якусь там одну та ще й неповну германську легію...

„Любов"!... „Ближні"?... „Цезареві — цезареве"!... Ні! Ти поведи нас до бою! Як Гедеон! Як Ісус Навин! Тоді, коли б і вмер у борні, ми б самі „воскресили" його!... Але запізно підкладати до багаття, коли вже вивернено казанок!..."

Це міркування революціонера.

Інші міркування Понтія Пилата — філософа:

„Гадаємо, що страждання наші приносять нам болісті, невдачі, розчарування чи смерть близьких... А джерело всіх терпінь лише одно: неможливість пізнати, ЩО Є ІСТИНА... в чім вона... й де її шукати... Вона, Йосифе, як той твій келех дорогоцінний... Така вона почесна, така таємнича, незрозуміла... І ми, шукаючи її, раз-у-раз плутаємо її з найрізноманітнішими речами, до неї ніяк не подібними... Не лише знайти, але навіть наблизитись до неї ми не здатні!

Постаті у „Що є істина" — рідкісно цікаві. Авторка ні одної не описує, але вони пластичні, живі у своїй життєвій дії. Для декого вони можуть бути навіть закостенілі. В цьому є маленька крихіточка „істини", але вірніше буде сказати, що постаті Наталени Королевої є таки археологічні, а це спеціяльна краса, можливо не кожному доступна. Це, безумовно, спеціяльна прикмета повісти, але рівночасно, може навіть невиджалувана шкода для неї, бо вона дійсно вийшла досить сильно закостеніла. Авторка використала багаті крила особистої фантазії, незвичайно велике багатство фантастичних і прецікавих леґенд, але не спромоглася на повість для пересічного читача. Прикладом такого досягнення може бути „Велике Цабе" Докії Гуменної. Незаперечне, що повісті пошкодив надто дидактично, часом навіть дивно диктаторський тон, зокрема у досить неприємних приміткаx. Своє „Слово від автора" письменниця закінчує трохи задиркуватим: „Одне тільки в'яже мене з Пилатом: як і він, не люблю, щоб мене „виправляли"..., забуваючи, що страх перед „виправками" — це певний застій людської думки, це замикання шляху навіть перед нашою людською правдою.

Досить дивний закид авторки, що нібито неправильно „у деяких слов'янських мовах" (також у нашій мові!) „первосвященик Ганон чомусь називається: „Анна". Ніякого дива тут нема, бо цей первосвященик у латинській мові називається „Аннас", в еспанській мові „Анас", то чому має бути дивне, що українські „рідношкільники", від давних часів називають його Анною? Авторка хоче, щоб все, що вона говорить приймати на слово. Тих, що сумніваються називає вона невіжами, що „крім свого містечка та „Рідної Школи" більше нічого не бачив". Це переходить уже всі форми чемности. Авторка, коли хоче, то може собі закпити з особи, але не має права ображати нашої наукової інституції. Не може цього тим більше робити, що наша „Рідна Школа" абсолютно давала краще й тонше виховання, як західні університети, в нашій „Рідній Школі" вчили ті духові велетні, що за окупаційних часів не могли дістати університетських катедр, і тому, ті, що покінчили „Рідну Школу", в багатьох випадках, зокрема, коли йшло про загальне образування — набагато перевищали і сьогодні перевищають деяких професорів західньо-европейських університетів.

В одному з мадрідських театрів нещодавно ставили погануньку п'єсу з якої публіка не була задоволена. Коли вже всі виходили зі залі, один з відвідувачів бив з цілою силою у долоні. Здивований сусід спитав його: так вам ця річ дуже припала до душі? Ні! Але маю враження, що саме тепер між моїми долонями є автор! Ми далекі від такого уявління, прочитавши „Що є істина?" Наталени Королевої; — люблю Платона, але таки більше мушу любити істину!

Мадрід, у грудні 1962 Р. Б.

Д-р Вайлдер Пенфилд, відомий у світі невролог і хірург, побував у багатьох країнах і ознайомився з життям багатьох народів.

Недавно в монтреальському часописі „Ґазет" опубліковано його погляди на т. зв. „проблему двох культур". Уже, здається, прийшов час, щоб д-р Пенфилд погодився з фактом, що сучасна Канада вже не є країною лише двох культур. Вона стала країною і навіть мозаїкою багатьох культур. Немає сумніву, що кожний канадець повинен би знати обидві основні мови — англійську й французьку. Але в Канаді є багато інших національних груп, які своїми культурними надбаннями, традиціями, мистецтвом і літературою мають вплив на формування загального характеру країни, збагачують її культуру і надають їй особливого кольориту. Вже би пора розширити розуміння Канади, не базуючись при цьому на неактуальній уже проблемі „двох культур". (АҐ)

В ДЕНЬ ПЕРШОЇ РІЧНИЦІ

Пані Сліпченко з Едмонтону, відвідуючи рідню і знайомих в Східній Канаді і в Америці, в неділю 2-го грудня, ц. р. в день першої річниці смерти свого мужа, пок. Гаврила Сліпченка, прибула до Св. Володимирського Храму в Виндзор, Онт., і замовила заопокійну Молитву після Св. Літургії. На Панахиду прибула її рідня з Детройту, як також затрималось багато виндзорських парафіян, які знали пок. Гаврила, як не особисто, то як широко відомого і довгополітичного діяча тут в Канаді.

З цієї нагоди пані Сліпченко зложила 5 долярів на фонд церкви і 5 долярів на пресовий фонд журнала „Промінь". За жертву належиться щира подяка пані Сліпченко і найкращі побажання на довгі літа, а пок. Гаврилові хай буде вічная память. **Управа**

ЗВІТ ПРОВ. З'ЇЗДУ СОЮЗУ УКРАЇНОК СХІДНОЇ КАНАДИ

Сесія 24-го пров. з'їзду Союзу Українок у Східній Канаді відбулась в суботу, 6-го жовтня, 1962 р. в кафетерії будинку Катедральної громади св. Володимира п. ч. 404 Бетруст вулиці в Торонто, Онт.

З'їзд відкрила голова пров. екзекутиви пані Таісія Бевш в 11:30 рано. Привітавши делегаток і гостей, пані Бевш підкреслила, що цим 24-тим з'їздом ми вдімічуємо 35-ліття нашої організації.

Президію з'їзду творили: членки пров. екзекутиви заст. голови Союзу Українок Канади пані Анна Токарик, добродійки: Марія Керніцька, Катерина Дебрин, Мінодора Фотій, Ольга Вишиван, Марія Маґас і поетеса Лариса Мурович. До номінаційної комісії увійшли пані: Єлисавета Охітва, Маруся Романко, Анна Балан, Марія Ґургула і Марія Пилипяк. Резолюційна комісія — пані: Анна Токарик, др. Ганна Янішевська і Калина Сакалюк.

Протокол з попереднього з'їзду прочитала секретарка др- Ганна Янішевська.

Слідував привіт від центральної управи Союзу Українок Канади, що його зложила заст. голови пані А. Токарик. У своїм обширнім привітальнім слові пані Токарик оцінила діяльність пров. екзекутиви за минулий рік, підкреслила поодинокі ділянки праці і завдань нашої організації на майбутнє. Висловила радість з приводу набуття будинка для Інститута св. Володимира в Торонто. „Без такого осередка — говорила пані Токарик — українська університетська молодь відходить від української спільноти, а нам від цього велика втрата. Членки Союзу не лише самі мають вписуватися в члени Інститута і давати всяку потрібну поміч, але старатись приєднувати більше членів. Нам треба також дбати про наш журнал „Промінь", організувати нові відділи і заохочувати молодих жінок до активности:

Слідував звіт діяльности пров. екзекутиви, що його здавали урядниці екзекутиви в такім порядку: пані: Таісія Бевш — голова, Анастасія Пасерб — 1-ша заст. голови, Одарка Смильська — 2-га заст. голови, др. Ганна Янішевська — рекордова секретарка, панна Стефанія Олійник — кореспондентка, Орися Ґудзовська — касієрка, контрольна комісія — Марія Колодій і Стефанія Яхимець, організаційна референтка — Калина Сакалюк, голова музейного комітету — Іванна Вахна.

Загальний огляд праці в провінції та діяльність провінціяльної екзекутиви був успішний під кожним оглядом. Голова, пані Таісія Бевш і поодинокі членки пров. екзекутиви відвідали в організаційних цілях — відділ ім. Лесі Українки в Брентфорді, відділ Кн. Ольги в Ґримзбі, відділи ім. Л. Українки і „Калини" в Гемилтоні; в Скарборо, в цілях приєднання жіноцтва до відділів Союзу, в Лондоні, відділ ім. Кн. Ольги, де головну промову виголосила пані А. Токарик, відвідано жіноцтво при Церкві Пресв. Тройці у Веланд, відділ ім. Л. Українки у Виндзорі. Більших тих поїздок голови пані Бевш та членок були сполучені з святкуванням 35-ліття Союзу Українок Канади, з доповіддями та взагалі витворювали тісніший звязок між проводом а членством на місцях. Голова репрезентувала членство Союзу Східної Канади на зборах пров. ТУС. СУМК, у відділах Торонта на різних імпрезах та відділі Комітету Українок Канади де вже другий рік членка Союзу Українок др. Зоя Плітас займає позицію голови Комітету. Пані Бевш тепло привітала на з'їзді пані Савелю Стечишин з Саскатуну, як одну з основательок Союзу та пані Д. Яндову з Едмонтону.

Таісія Бевш,
голова пров. екзекутиви Союзу Українок у Східній Канаді.

Пані Анастасія Пасерб заступала пров. екзекутиву Союзу на річнім з'їзді Провінціяльної Жіночої Ради в Орилі в м. травні та дала звіт діяльности. Закінчуючи свій обширний звіт пані Пасерб сказала: „Ми цікавимось, поруч наших українських справ, загальними справами як горожани цієї країни та беремо участь в ширшім житті канадійського суспільства". Пані Одарка Смильська, друга заст. голови репрезентувала пров. екзекутиву на урочистім відкритті Собору св. Софії в Монтреалі.

Звіт рекордової секретарки др. Г. Янішевської зясував, що за рік екзекутива відбула 11 засідань. „Засідання відбувались завжди в дружній атмосфері, кожна з членок старалася вкласти свою частку в організаційну працю — дискусії були жваві і конструктивні", а закінчуючи свій звіт і вітаючи з'їзд др. Янішевська підкреслила: „щоб ми всі вийшли обновлені та заохочені до дальшої, часом тяжкої праці, на суспільній ниві для добра нашої української спільноти в Канаді".

Панна Стефанія Олійник дала огляд стану відділів Союзу. Східня Канада збагатилась новим відділом в Скарборо, тепер є 24 чинних відділів в провінції Онтеріо і Квебек. Зясувала стан кореспонденції з централею, відділами та висилку обіжних листів. Пані Орися Ґудзовська зясувала стан каси.

Приходи в минулім році були	$350.92
Видатки	263.61
Перенос з 1961 р.	87.42
В касі є	329.73

Контрольна комісія в особі пані Яхимець висловила признання за добре ведену фінансову частину.

Організаційна референтка пані Калина Сакалюк висловила кілька цінних помічень з побуту у відділах з розмов з поодинокими людьми. Музейний комітет дав огляд своєї діяльности, переказавши історію філії музею Союзу при пров. екзекутиві. Добр. Мінодора Фотій піднесла значення українського Інститута св. Володимира в Торонто

та почин будови нової Колегії св. Андрея у Вінніпегу. Пров. екзекутива зложила 300 дол. на Інститут в Торонто.

Склали привіти з'їздові делегатки відділів: ім. Кн. Ольги, Торонто — пані Ю. Сулима, Тризуб, Торонто — панна К. Коропецька, ім. С. Русової, Лонг Бренч — Н. Кризел, ім. Кн. Ольги, Ґримзбі — Шпитковська, ім. Л. Українки, Гемилтон — М. Пилипяк, „Калина", Гемилтон — О. Сушко, ім. св. Анни, Скарборо — Лариса Мурович, Доньки України, Монтреал — А. Колісник, ім. Л. Українки, Виндзор — О. Торошенко, Північне Торонто — А. Євчук. Пані В. Завадська від Комітету Українок Канади відділу Торонто, відділ ім. Кн. Ольги, Лондон — д-ка Дебрин, „Барвінок", Ошава — О. Куць. Писемні привіти наспіли від відділів — ім. Л. Українки, Оттава, ім. Л. Українки, Брентфорд — М. Іванець, Доньки України, Форт Вілліям. Під час привітів відділи зложила на організаційний фонд 100 дол.

По закінченні ділової сесії, учасниці з'їзду зібрались на спільний обід, що відбувся в кафетерії Вестерн шпиталі. На цім обіді промовляла пані Орися Сушко про журнал „Промінь". (Доповідь поміщена окремо).

Слідував вибір провінціяльної екзекутиви на слідуючу каденцію, до якої увійшли слідуючі пані: Таісія Бевш — голова, Анастасія Пасерб — 1-ша заст. голови, Одарка Смильська — 2-га заст. голови, Параскевія Дверничук — 3-тя заст. голови, др. Ганна Янішевська — рекор. секретарка, (панна) Стефанія Олійник — кореспо. секретарка, Орися Ґудзовська — касієрка. Референтки — культурно-освітня Анна Євчук, організаційна — Калина Сакалюк, журнала „Промінь" — Орися Сушко. Контрольна комісія — Марія Колодій, Стефанія Яхимець. Музейний комітет — Іванна Вахна — голова, Меланія Буряник — касієрка, Люба Волошин — секретарка, Пульхерія Мошук — референтка.

По закінченні сесій, учасниці з'їзду перейшли на загальну сесію складових організацій СУС. В неділю, на полудневій сесії промовляла від Союзу Українок Канади поетеса Лариса Мурович.

Цілий з'їзд самостійницьких організацій, як на поодиноких сесіях складових організацій, так і в цілому був спрямований на Інститут ім. св. Володимира в Торонті — набутий будинок і пляни праці в розвитку його діяльности.

Стефанія Олійник, секретарка

ПРОМОВА ПАНІ ОРИСІ СУШКО НА З'ЇЗДІ СОЮЗУ УКРАЇНОК В ТОРОНТО.

Високоповажана голово, пані Бевш, шановна Президія, дорогі делегатки, і гості.

Я маю велику приємність говорити до вас сьогодні і поділитися моїми думками про наш журнал „Промінь", який вже третій рік видає наша організація.

Коли на сторінках „Українського Голосу" не можливо було вмістити необхідний для нашого організаційного життя матеріял, тоді в проводі нашого жіноцтва зродилася думка видавати власний журнал. Це був одинокий вихід з прикрого положення.

В 1958 році на Домініяльному З'їзді Союзу Українок Канади в Едмонтоні рішено видавати власний журнал і було доручено центральній управі негайно приступити до діла.

Завдяки відділам і визначним одиницям, що подавали моральну і матеріяльну піддержку як централі так і нашій редакторці пані Когуській, наш журнал існує і розвивається.

Загал українського жіноцтва привітав його щиро, сердечно, з великим ентузіязмом, бо знайшов у ньому різнородний матеріял, який є добрим кормом для нашого розуму й для нашої душі, та який відзеркалює всі прояви нашого жіночого руху на всіх ділянках культурно-освітнього життя. І так сповнилася довголітня мрія нашої організації і наших провідниць.

Кожний культурний нарід є свідомий могутнього впливу преси на розвиток культурно-народнього життя.

Добра преса будує світогляд людини, скеровує в певному напрямку заінтересування читачів та прямує до певної мети.

Найкраща промова не доконає того, що зробить друковане слово. Память наша не все те, що ми слухаємо, зберігає. Але перечитувані нами рядки написаного, знову й знову промовляють до нас.

Коли ж преса має таке велике значення в нашому житті, то ми, українське жіноцтво, мусимо використати якнайбільше його благодійний вплив на дальшу розбудову нашого організаційного життя та на збереження всіх наших культурних скарбів.

Найвища й найсвятіша ідея українського жіноцтва, що об'єднане в Союзі Українок Канади, це служба Богові, нашій рідній Церкві й своєму Народові. До помочі в цій праці ми покликали журнал „Промінь". Він став на сторожі всього того, що ми досі здобули на культурно-освітньому грунті тут в Канаді, а одночасно допоможе нам у нашій дальшій праці.

Про вартість журналу „Променя" багато вже писалося і говорилося. Одначе і досьогодня не всі членки мали змогу зрозуміти значення і вартість його. І тому я уважаю, що ми повинні ще раз пригадати собі який вартісний наш журнал є.

Журнал „Промінь" призначений для широких мас українського жіноцтва. Наш журнал обіймає всі ділянки українського життя. В журналі знаходяться високовартісні статті з обсягу нашої літератури, історії, міжнароднього руху, прекрасні поезії, оповідання і вірші нашим найменшим, статті про мистецтво, плекання здоров'я, новини з домашнього господарства і багато іншого.

Читаючи вісти з відділів, ми маємо нагоду користати з ідей інших відділів і таким способом поширювати свою працю.

Ті членки, що вже мають і читають журнал „Промінь" знають його вартість і значення для нас і для наших дітей, а ті що ще не мають, то якраз нашим завданням є щоб їх ознайомити з журналом і переконати їх, щоб вони також його передплатили.

В першій мірі обовязком кожного відділу СУК є подбати про те, щоб передплатниками журналу була кожна членка і кожна прихильниця. Кожна членка напевно знає українок, які не є членками Союзу, постараєтесь здобути їх як передплатниць.

Журнал „Промінь" є прекрасний дарунок на будь-яке свято, так як іменини, ювілей і на всякі інші оказії.

Надходить велике свято Різдва Христового. Найкращий дарунок, яким ви можете обдарувати свою приятельку або когось з рідних є передплатити для них журнал „Промінь".

Другим нашим обовязком є складати жертви і робити збірки на пресовий фонд журналу — постаратися вміс-

тити святочні побажання від наших професіоналістів та бізнесменів, і також по можливості виконувати всі розпорядження редакції журналу.

Ми маємо святий обовязок доложити всіх старань, щоб для кожної культурної жінки українки, яка інтересується загальним добробутом свого народу та його майбутністю, журнал „Промінь" став невідємною частиною її найбільших життєвих заінтересовань та такою конечною потребою, якою є для фізичного існування щоденна пожива.

Централя Союзу повідомила нас, що місяці: жовтень, листопад і грудень призначені на кампанію приєднування нових передплатниць для журнала „Промінь". Коли кожна членка виконає свій обовязок супроти нашого журнала, кампанія увінчається належним успіхом. Кожний відділ повинен справу „Променя" поставити на перше місце і повних три місяці щиро у цьому напрямі працювати.

Ніхто інший тільки ми самі бажали мати цей журнал, отже коли сьогодні наш „Промінь" просить піддержки, заплянуймо нашу працю по відділах так, щоб і ця друга з ряду кампанія вийшла якнайкраще.

Було б добре, щоб кожний відділ призначив у себе референтку журнала, яка буде відповідальна за свій відділ і яка буде тримати звязок з нашою екзекутивою.

Пригадайте собі всі способи, які я перше згадала, тобто як можна придбати нових передплатниць і в який спосіб збирати гроші на пресовий фонд.

Працюймо в повному вирозумінні одна до одної. Памятаймо, що кожна з нас вступаючи в ряди членок СУК добровільно взяла на себе обовязки виконувати всі завдання нашої організації. І якраз тепер нашим найбільшим завданням є успішно перевести кампанію на журнал „Промінь".

Памятаймо що на нас, на руки української жінки, сам Бог поклав велику частину відповідальности за долю наших дітей і всього українського народу.

Не занапастімо ж надбань наших мамів і бабусів, які так тяжко працювали в нашій організації від початків її заснування і до сьогодні. Ні одна з нас не сміє відійти від праці. Тільки разом, тільки під благословенням нашої церкви ми зможемо виконати те, що покладено Господом від віків на українську жінку і матір.

Жовтень, 1962.

ОКРУЖНИЙ З'ЇЗД В СМОКІ ЛЕЙК, АЛБЕРТА

Окружний з'їзд складових організацій СУС відбувся в Смокі Лейку в неділю 21-го жовтня, 1962-го року. Участь брали представники ТУС, Союзу Українок Канади, СУНД і СУМК.

Службу Божу відслужив о. Я. Рибалка і дав велике признання праці організації Союзу Українок Канади. Спільний обід для всіх учасників відбувся в Народному Домі.

Місцевий відділ ім. О. Кобилянської злучив день з'їзду разом зі святом Українського Студента. Запрошені окружні студенти займали окремий почесний стіл.

Пані Марія Рацой, окружна представниця, переводила програму при обіді; привітала гостей, представила головний стіл і звернула окремий привіт до студентів. Також привіти давали: пан Рацой, голова місцевої У.Г.П. Церкви, пан Шемелюк, голова Народного Дому і пані М. Паламарек, голова відділу С. У. К. в Смоки Лейку. Молоденька панна Каролька Паламарек прекрасно висловилася українською мовою в привіті до студентів від льокального відділу СУМК.

Від провінційної управи С.У.К. пані Марія Сулима, друга заступниця голови, виголосила доповідь до студентів. Цю змістовну доповідь подаємо окремо в іншім місці в цім числі.

В відсутності пані Калини Засійбіди, голови провінціяльної екзекутиви на Альберту, пані Михайлина Будник, перша заступниця, була предсідницею спільної сесії по обіді.

До президії входили: о. Я. Рибалка, адв. П. Лазарович, голова ТУС, пан інж. К. Теличко, пров. голова ТУС, пані Стефанія Пауш, голова Союзу Українок Канади, пані Н. Шемелюк, уступивша голова пров. екз., пані М. Рацой і пані М. Паламарек. Секретарювали пані: Т. Лазарович і М. Самоїл.

Пані Будник дала вступне слово, пояснюючи користь і конечність таких з'їздів. Також дала привіт від пров. управи і подякувала окружним відділам за їх кооперацію і співпрацю в протягу року.

Пані Будник представила пані Стефанію Пауш, голову Союзу. Членки були дуже раді вітати голову Союзу. Пані Пауш у своїм привіті сказала, що вона горда, що походить з цієї місцевості як також спімнула, що зі Смоки Лейку походять д-р Левко Фарина, голова СУС та пан Стефан Павлюк, голова ветеранів, дала признання відділові у Смоки Лейку як і окружним відділам за їх діяльність і участь у з'їзді.

Слідували звіти і привіти делегаток: пані С. Гриник з Едмонтону, пані М. Паламарек з Смоки Лейку, пані А. Пасічник з Беллис, пані А. Ваннечко з Восетни, пані Ілащук з Редвей, пані Писяцька зі Спедден, пані Ф. Страшок з Лек Ла Биш.

Пані Н. Шемелюк представила добр. Рибалку і звернула увагу на її прекрасну виставку вишивок, що була розложена на столі.

Кореспондеційна секретарка, пані Марія Самоїл, дала доповідь про читання. Ціль цієї доповіді була заохотити членство наших організацій присвячувати якнайбільш часу читанню. Також користати з програми науки для старших, та уписуватися на вечірні курси українознавства де це можливе.

Пан інж. К. Теличко, голова ТУС на провінцію промовляв про якість навчання української мови і звернув увагу на сучасні організаційні питання, що є намічені в обіжниках централі СУС і ТУС.

Адв. П. Лазарович голова ТУС, привітав усіх і дав признання околиці Смоки Лейк за їхню постійну народню працю. Також дав признання пров. управі Союзу Українок Канади за їхню добірну частину програми з'їзду.

Пані О. Ганночко, рекордова секретарка Союзу Українок Канади заступала референтку філії музею в Едмонтоні, зробила заклик зберігати всякі старі речі для Музею. Музейний комітет бажає набути такі піонірські речі як жорна, і т. п.

Провінційна референтка журнала, пані Мирослава Фербей зясувала поступ Кампанії за новими передплатниками „Променя", і зробила апель поширювати журнал, щоб Альберта в цім змаганні вийшла з добрим писом.

Учитель пан Василь Савчук перевів окрему сесію з відділами СУМК і передав привіт від СУМКівців. Пан Гаский коротенько поґратулював СУМКівку, панну Паламарек за її гарний вислів українською мовою. Отець Я. Рибалка дав кінцеве слово подяки, закінчуючи спільну сесію.

На коротенькій окремій жіночій сесії, відбулася дискусія про способи поширення журнала. Пані Пауш радо давала відповіді на різні запити про „Промінь".

Пані Марія Лазарук піднесла справу Фонду на поборювання недуги рака (Кенсир Фонд) і відмітила, що головним є, щоб містечка, де живуть переважно українці, жертвували на цю ціль. По скінченні сесії, присутні мали нагоду добре оглянути виставку добродійки Рибалки.

Переведено збірку на організаційний фонд.

Членки місцевого відділу погостили всіх смачною вечерею. Провінціяльна екзекутива складає відділові Союзу Українок Канади в Смоки Лейку сердечну подяку за добре заряджения успішного з'їзду.

Марія Самоїл, кор. секретарка

ДОПОВІДЬ МАРІЇ СУЛИМИ В ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТА НА ЗЇЗДІ В СМОКІ ЛЕЙК

В імени провінціяльної екзекутиви, Союзу Українок Канади на Альберту уважаю за особливу приємність привітати українських студентів з нагоди свята „День Студента".

Помимо того, що я належу до тієї генерації, яка носить прізвище „вічних порадників", сьогодні я не думаю давати своїх порад; сучасний студент відзначається як свідомістю так відвічальністю, так і високо ідеалістичністю свого характеру. Тому я не важитимусь вас научати, або багато радити — а краще старатимусь вложити в слова думки, що вас тепер найбільше цікавлять і вони застановлять вас до думання.

Тому, що більшість тут студентів є у віці „гай скул" і стоять на важнім середохресті свого шляху життя, перше важливе ваше питання хай буде: Що я хочу робити і чим бути в життю? Щоб знайти відповідь на це питання, зробіть коротку власну само-екзамінацію такими дальшими питаннями: „Що дає мені найбільше задоволення — забави, танці, спортові гри, чи читання — і яких книжок? Чи я люблю романи, пригодницькі, історичні твори, біографії спортових, державних або інших героїв, виклади хемічних винаходів, чи може історію релігії?

Дальше питаймо себе: Коли я маю власний вільний час, як я його збуваю — чи то в спортах, чи тихо в кутку з доброю книжкою, чи прослухую добру музику або сам граю... чи в хемічних або фізичних експерементах, чи мандруванням улицями, чи в кухні у випробуванню нових приписів куховарства, чи то в шитті або вишитті, чи в церкві або в добрій організації, наприклад СУМК, чи може в тихім роздумуванні?

Ваші відповіді на ці запити покажуть вам ваш особистий нахил. Тож з обміркуванням пливіть за течію, а не проти!

Додаймо ще такі питання: які люди захоплюють та цікавлять мене найбільше — Елизабет Тийлор чи Мадам Кирий, Джекий Паркер чи Шевченко, Преслий чи Діфенкейкер, Марбов Фонтейн чи Айнстайн?

Дальше питаємо себе: Свої власні гроші — на що я вперше їх витрачаю — на кіно, книжки, убрання, „милк шийкс", рекорди, чи жертвування на добрі ціли?

Продовжуючи цю само-екзамінацію: Який образ уявляю я з себе за десять років відтепер — чи то зверхність в якійсь професії, чи моє ім'я висвітлене над дверима кіна, чи велике розкішне помешкання, гарне убрання, велике авто, подорожування по світі, чи дім, задоволене подружне життя, виховання хлопчика чи дівчинки — чи двох чи трьох, дання їм тої нагоди, що я або не міг або не хотів мати?"

Така візія самомайбутности часом навіть є небезпечна, але все ж таки є вразливою та виявляючи покаже вам, що ваша будучність має для вас.

Ваші відповіді самому собі на ці питання є ключем вашого бажання залежить від ваших власних зусиль, однак на вашу користь ви маєте свою молодість, енергію, час та заінтересованих родичів. Раз запевнивши себе правильним вибором свого шляху життя, ви готові на другий крок, а це: концентрування власних зусиль в їх сповненні. Однак не пробуйте сказати за скоро наперед, а запевняйте себе цілковитим порозумінням кожного кроку.

Дальше, як робите цей важливий вибір, не вагайтеся добре порадитись зі своїми родичами. Хоч їх точка зору може бути відмінною від вашої, але памятайте, що їх світогляд свідчить з перспективи досвіду двох поколінь, а ваш лише одного. Також для ваших родичів нічого не є таким важливим як ваше добро.

Живучи у вільному краю, ви маєте вибір свого власного шляху життя — чи він буде широкий чи вузький, чи глибокий чи мілкий — залежить від вас самих.

Тут в імені наших самостійницьких організацій, я робила б такий заклик: кого Бог обдарив хистом провідництва, щирістю, та охотою служити своїй церкві і своєму народові, постановіть собі посвятити себе та бути нашими будучими провідниками. На ваші плечі спадає обовязок передання тієї культури і цивілізації переданої вам своїми предками, але ви мусите приготовляти себе до того обовязку відтепер. Доля нашої майбутности спадає на вас. Тому, що ви є спадкоємці української культури і традиції як і представники православної віри в Канаді, ви є зобовязані минулим, передати все це зі своїм додатком, наступному поколінню. В помочі вам, маєте свою українську православну церкву, свої українські самостійницькі організації та своїх родичів.

ДОБРОВІЛЬНА СЛУЖБА ПАНЬ

Незвичайно приємний вечір провели присутні пані дня 20-го листопада в домі пані Л. Ковальської. Помимо приємности одначе, приніс цей вечір багато корисного не лише для присутніх, але в першу чергу для їхнього задуму допомагати в харитативній службі нашій громаді.

Вечір зорганізувало „Бюро Порад" при Централі Суспільної Служби Українців Канади (ЦССУК) — відділ Торонто (попередня назва Філія Фонду Допомоги Українців Канади") з наміром створення „Добровільної Служби Пань" в Торонто. Задум „Бюра" підтримали пані з різних політичних і релігійних середовищ, щоб спільними силами допомогти в харитативній діяльності „Бюра". Більшість із зголошених були присутні в п. Ковальської, щоб довідатися в подробицях про потреби харитативної служби серед нашої громади, встановити напрямні своєї праці та створити для цієї праці певні організаційні рамки. Всі поважніші жіночі товариства звертають неабияку увагу на харитативну працю, ставлячи собі за завдання

зберігати фізично і національно кожну українську одиницю; простягають опіку над матірю і дитиною, над родиною в цілому, над самітними, хворими і фізично заломаними.

Вся суспільна опіка має до розв'язання дві проблеми: перша, це проблема нашого національного існування, друга, це моральна і матеріяльна допомога кожному з нас, хто цієї допомоги потребує.

В першому випадку розв'язка у власних наших силах. В другому можемо числити у великій мірі на канадійські харитативні установи. В зв'язку з цим фактом виринула конечність творити інформативні центри, які могли б порадити куди в потребі звертатися.

„Бюро Порад" існує при торонтонському відділі ЦССУК уже цілий рік. Приміщене воно в домі УНО на 297 Каледж та урядує що середи від 7-ої до 9-ої години вечора під фаховим проводом магістра суспільної праці п-ни Ольги Даниляк. Всебічну поміч у цій праці „Бюра" подає також п-на Гануся Демків, студентка суспільної праці. До завдань „Бюра" належить загальна суспільна допомога українцям Торонта. Особливу увагу звертається на цей факт, що деякі члени нашого суспільства через незнання мови, або із інших причин мають труднощі в полагоджуванні справ зв'язаних із міськими, провінційними чи доміняльними урядовими установами. Присутня на вечорі — п-на О. Даниляк зреферувала, що на підставі річного досвіду показалося потрібним поліпшити саме цю частину діяльности „Бюра".

На заклик „Бюра", щоб створити для цеї цілі „Добровільну Службу Пань" відгукнулися:

Вахна Іванна, Велигорська Богданна, Великогорська Люба, Вжесневська Ірена, Воробець Надія, Жолкевич Христина, Калімін Марія, Карманін Ольга, Ковальська Олександра, Левицька Наталія, Леськів Катерина, Лініця Марія, Мельник Емілія, Мицик Ганна, Мотрук Лідія, Пасерб Наталія, Пендзей Любомира, Перфецька Марія, Сегодня Лідія, Снігура Люба, Спольська Марія, Тарапацька Ольга, Хотинецька Галина, Цурковська Валентина, Янішевська Емілія, Яців Іванна.

На голову „Добровільної Служби Пань" було вибрано П. Л. Ковальську, а на місто-голову і секретаря в одній особі п. Е. Янішевську. Голова „Добровільної Служби Пань" автоматично входить до управи торонтонського відділу ЦССУК.

Надіємося, що приклад поданих наслідуватимуть також інші пані зацікавлені успіхом харитативної праці серед української громади Торонта.

Е. Янішевська

Чайне прийняття і гості — зправа доліва: добр. Л. Слюзар, добр. Легенюк, голова відділу Доньки України пані Ковальчук, почесна голова відділу Барвінок пані Нема, гості і прихильниці т-ва.

Стіл відділу Ганни Барвінок на базарі з учасницями — зліва направо: Оля Крисюк і Геня Загурак, голова.

З ПІВРІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТИ ВІДДІЛУ ІМ. „ГАННИ БАРВІНОК" У МОНТРЕАЛІ

Надходить золотиста осінь і приносить з собою не тільки красу природи, але і поклик до праці. Вже усі вернулися з літних вакацій і спішать зійтися, обмінятися думками, враженнями з літних днів. Та не тільки це, тут також снуються пляни на будуче, нарис програми, праці на осінь та рівночасно і на цілий рік. І у товаристві „Ганни Барвінок" праця кипить. Плян уложений, кожний комітет займається підготовкою у своїй ділянці, праця поділена якслід.

Осінню звичайно є дуже популярним влаштовувати показ мод. Оце і наше товариство доложило усіх старань і праці та в дні 21 жовтня з великим успіхом провели пополудневий показ мод. Моделювали переважно членки і їх діти від трьох до дванадцяти літ. Приємно було бачити діточок і там у добірних строях, які гарно виконували свої ролі, за що присутні часто їх оплескували. До комітету належали: С. Олянська, Г. Шух, О. Новак, О. Мех, О. Бурак, К. Самойлюк, Г. Загурак, Ж. Лемух, І. Корба. Заповідала кожний вихід Оля Новак а перепроваджу-

вала вечір в цілости Галя Михальчук. Моделювали спортовий одяг, по полудневий і вечірний. Опісля була смачна домашня перекуска і велика кількість печива. Відтак роздали 35 дарунків за щасливим номером, яких поприсилали різні фірми Монтреалю. Прихід у сумі 435 дол. призначено на Собор святої Софії. Великий успіх завдячувати треба усім членкам товариства, які у великій день працюють і допомагають усі гуртом, щоб довершити і провести дану імпрезу якнайгарніше.

Слідуючими днями були 27 і 28 жовтня, це вже дні співпраці з старшим відділом „Доньки України". Ці дні є призначені на відкриття великого осіннього базару. Комітет базаровий щиро зайнявся збіркою речей. Кожна членка дарувала найменше дві речі і тим способом на великому столі знайшлось чимало вартісний речей та декоративних. Працювали такі членки: Ксеня Самойлюк, Оля Бега, Оля Крисюк, Оксана Мех, Оля Новак, Ґеня Загурак. За два вечорі передано на руки старшого товариства суму $40.60 в ціли допомоги та вияву співпраці, та для спільного передання на велику ціль а саме — сплати довгу Собору святої Софії.

Ще слід згадати про сусідній стіл в українськім стилі з великим написом „Експонати Оселі Св. Софії". Позаяк членки „Ганни Барвінок" беруть участь в праці для дитячої оселі, як ось через два роки адміністратором оселі була Галя Михальчук, а вихователькими Ксеня Самойлюк і Оля Бюрак, тож недиво що плід їхньої праці з дітьми вони хотіли показати на базарі цією виставкою дитячих робіт. Тут найбільше сходяться громадяни, тож усі бачили і подивляли працю своїх дітей, а іншим хай буде це заохотою на будуче. На виставці красувалися лялечки в народніх строях з косами та віночками. Були також гуцулочки в запасках. Різного рода сереветки великі і малі, вишивані подушечки на шпильки та вишивані тризуби. Відтак на малих ялиночках красувалися срібні та золоті шишки, які малювали наші найменші у дощеві дні. Старші малювали картини по номерах, які також мали великий успіх. Усі ці робітники, зусилля малечі було цього дня розпродано і прихід передано як початкову цеголку для табору дитячої оселі на слідуючий рік.

Дня 8 листопада третьою черговою працею було зорганізовання традиційного чайного прийняття для прихильниць товариства та гостей. Тим зайнялися дві заступниці голови товариства, Оля Новак і Галя Михальчук. Вечір пройшов у милій атмосфері. Товариство здобуло вісім прихильниць, які ходитимуть на збори, включатимуться в працю, вивчатимуть статут та ціль товариства, а на весну, коли відбувається офіційний офіційний впис свідомих прихильниць, вони стануть дійсними членами з відзнакою смолоскипом. Гостями того разу були добродійка Л. Слюзар, добр. Легенюк, голова тов. „Доньки України" Н. Ковальчук а також почесна голова нашого товариства пані Нєма. З цієї нагоди було виголошено коротенькі реферати на тему „як провадити дискусії в товаристві" — на підставі фільму — Оля Бюрак, програма праці в товаристві „Ганни Барвінок" — Галя Михальчук, „Праця ціль і значення С. У. С. від початку заснування" — доб. Л. Слюзар. Також усі гості вітали і бажали товариству розвитку і гарної праці.

Відтак 11 листопада відбулося посвячення Ікони Почаївської Божої Матері. Ініціяторами дарування ікони буде Український Союз Бувших Вояків. Відділ „Ганни Барвінок" зложили свою фінансову жертву а також підготовило прийняття, яке відбулось після посвячення ікони. Займались тим Женя Шкурак, Стефа Ваверчак, Оксана Мех, Оля Новак, Оля Бюрак, Маруся Ланек, Ксеня Семойлюк, Оля Крисюк, Галя Михальчук, Ґеня Загурак, а також старші пані Шкурак, пані Дудник, пані Світуха.

Тепер товариство вчиться вишивати з ціллю придбати однакові блюзочки, які будуть традиційними товариству.

Також підготовляються до Різдва і вивчають коляди. Бажаємо їм успіху і в дальшій їх праці.

Г. Михальчук

УКРАЇНСЬКЕ СТАРОКРАЄВЕ ВЕСІЛЛЯ

Допомогове Товариство Українських Жінок в Чікаго — найстарше наше жіноче товариство, — плекаючи рідну традицію і звичаї — нагадало нам своєю виставою гарні старокраєві звичаї, зв'язані з весіллям в Україні.

Вистава відбулася 7-го жовтня ц. р., в неділю по полудні, в залі Дому Відділів УНСоюзу при 843 Норт Вестерн Евню. Голова Товариства пані Параскевія Новотна привітала гостей та представила приявним паню Розалію Пуру, управительку, яка займалася підготовкою імпрези і її переведенням. Всі актори — як п. Йорк в ролі молодого, панна Гавришко (Пулман) як молода, пані Матвійчук — (Гарвей, Ілл.), як мати молодої, п. Фещин — батько молодої, пані Фещин як мати молодого, пані Моринець — як бабуня, панна Галан як дружка, п. Дрогомірецький як дружба, п. Гошко як староста, пані Новотна — старостиня, пп. Верзбецька і Роган як свахи — вив'язалися дуже добре зі своїх роль, створюючи своєю живою грою образ українського весілля, який приявні в цікавіших моментах гаряче оплескували. Приявні гості з далекого Пулману запросили цей гурток аматорів з імпрезою до себе.

Щиро вітаємо цей гурток при Допом. Т-ві Українських Жінок, який не жалів труду та з запалом підготовив імпрезу, тимбільше, що майже всі актори народжені тут або в Канаді. **Приявний**

ПРИВІТАННЯ В ДЕНЬ УРОДИН, МОНТРЕАЛЬ.

Дня 27 грудня кума та довголітні приятелі несподівано загостили до п. Кароліни Савіцької вшанувати її в день уродин, сердечно привітали побажанням многих літ.

Гостюючи весело провели вечір, вручили скромний дарунок і перевели збірку на журнал „Промінь".

Пожертви склали: п. К. Савіцька — 5 дол., п. М. Мініайлюк — 2 дол., п. А. Кривобедра — 2 дол., п. В. Турченюк — 2 дол., п. Є. Лелюх — 1 дол., п. А. Ґерич — 1 дол., п. А. Гринів — 1 дол., п. Є. Ткачук — 1 дол. Разом 15 дол.

Жертводавцям щире українське спасибі! **Присутня**

Відділ для дітей

ЗОЛОТИЙ БУДИНОЧОК

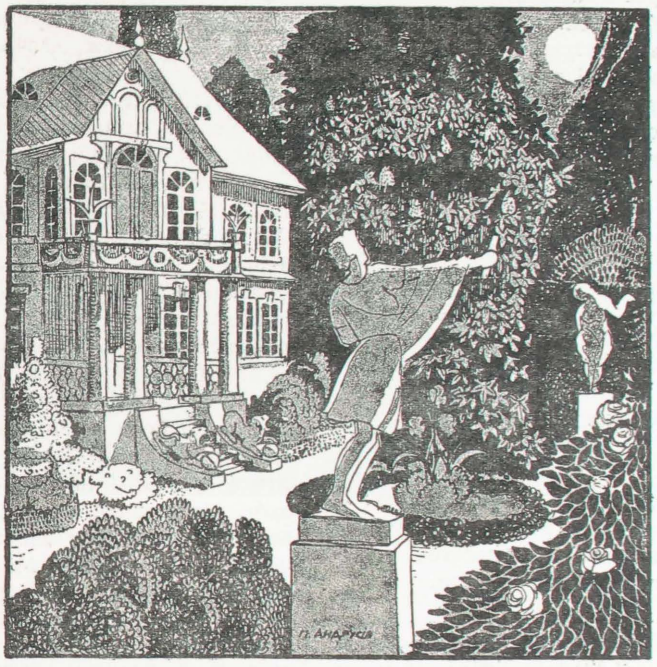

Жила собі дівчинка в чудовому будиночку. На сонці він, мов золото, сяє. Сама дівчинка по луках ходить, квіти збирає, тихесенько пісеньки наспівує.

Ось підбігло до неї козенятко і говорить:

— Доброго ранку, дівчинко! Який же в тебе гарний будиночок, мов золотий.

Підлетіла пташка і, стрепенувши крильцями, каже:

— Доброго ранку, дівчинко! Який чудовий в тебе будиночок, немов золотий.

Підійшли до них цуценя та лоша. Весело й радісно стало всім у гурті. Усіх своїх друзів дівчинка водить навколо будиночка, показує його з усіх боків. Коли вони наблизилися до дверей, дівчинка зупинилася.

— Дозволь зайти, — попросилася пташка.

— Почнеш літати по кімнатах. Не дозволю!

— Дозволь зайти, — попросилося цуценя.

— Будеш там гавкати і турбувати мене своїм нестерпним голосом. Не дозволю!

— Дозволь зайти, — попросилося лоша.

— Не дозволю! — Копита в тебе великі, почнеш бігати, ще підлогу попсуєш.

Вислухало все це козеня і сердито каже:

— Нічого нам тут робити. Ходімо на луку гратися.

Пішли вони собі геть, а дівчинка увійшла до кімнату, сіла на підлогу і заспівала пісню. Та щось не співається їй. Почала танцювати — не танцюється. Відчинила вікно, бачить: весело граються її друзі на луці, співають, танцюють. Не втерпіла дівчинюка, почала під співувати, а потім взяла гармонію та й пішла на луку.

А друзі все граються, немов не помічають її. Пташка літає та весело щебече, козеня підстрибує, а цуценя, мов той спритний вершник, влізло лошаті на спину і їздить.

Соромно стало дівчинці за свою неповагу до друзів. Вона несміливо підійшла до гурту.

— Підходить ближче! — запросили її товариші.

Вона наблизилася ще на один крок і каже:

— Друзі мої, ходімо до мене в золотий будиночок. Там ви будете співати і танцювати, а я гратиму на гармонії.

Ян Гуан.

ПЛАСТУНСЬКІ ЗАПОВІТИ

— А чи знаєш, любий сину,
Хто так робить без упину?
Пластуни так поступають!
Бога в серці завжди мають;
Вміють рідний край любити,
Для народу вміють жити; —
Своїм ближнім помагають,
Всім на поміч поспішають;
Всяку кривду все касують;
Люблять родичів, шанують;
Лиш добро усюди творять,
А неправди не говорять.
Всі живуть з собою дружно,
На ворога ідуть сміло й мужно,
Лиш по правді жити знають,
А неправду все карають.
— Та щоби так поступати,
Мусять тіло гартувати,
Мусять серце насталити,
Вчаться скромно й просто
[жити.
Люблять сонце і свободу,

Поле, ліс і всю природу,
Там і днюють і ночують,
Там шатра собі будують,
Ясну ватру розкладають,
Красні пісні все співають,
Або роблять ріжні вправи,
Гарні штуки і забави. —
Вміють і самі варити
Прості страви знамениті, —
Всі живуть, як та родина,
Згідна, вірна і єдина.

Я УМІЮ РАХУВАТИ

Каже раз Маринка брату:
— Я умію рахувати,
Слухай. — І сестричка вмить
Стала пальчики лічить.

Долічило до десятка
І замовкло враз дівчатко.

Посміхнувсь до неї братик:
— Ти, сестричко, не мовчи,
Налічила лиш десяток,
Спробуй далі полічи.

Враз усе почервоніло,
Потім мовило дівча:
— Пальці й далі б я лічила,
В мене рук на вистача.

Микола Лисич.

МАМИНЕ ОПОВІДАННЯ

— Любий сину, — каже мати,
Мусиш добре пам'ятати,
Що три правди є на світі —
Перша правда: Яко мога,
Пам'ятати все про Бога,
Всюди і на кожнім кроці,
Мати Бога все на оці!
Друга правда: Чесно жити,
Рідний нарід свій любити!
Рідний нарід і край рідний
Все любви твоєї гідний!
Третя правда: Працювати,
Своїм ближнім помагати!
Як тим правдам будеш вірний,
Українець ти примірний!

ЛИСТ

Міннеаполіс, ЗДА.

В.П. Пані Редакторко!

Сердечно дякую Вам за точну висилку журнала „Промінь". Я зараз, як тільки навчилася українського письма у пана учителя Т. Григорчака визичала „Промінь" у нього, а тепер радію, що маю свій власний.

Я народилася в Риджвил, Манітоба. Моїми батьками є Леон і Марія Бачинські. Ще давніше закінчила я середню школу в Транскона, Манітоба. Родичі мали на утриманню троє менших дітей, тому я перервала студії і пішла на працю. Дуже жалую, що не було близько ук раїнської школи, так що ми всі п'ятеро не мали нагоди навчитися рідного письма та й слабо розмовляли по українськи. Від 1958 року нас троє живемо в Міннеаполіс. Молодший брат закінчує студії, а ми дві його сестри працюємо і допомагаємо братові. Та я хоч не знала українського письма ходила до нашої православної церкви Св. Михаїла і співала в церковнім хорі. Я все бажала навчитися рідного письма та читання і коли восени минулого року почав учитель п. Григорак учити студентів у вечірнім курсі українознавства я вписалася до нього. Потім вчи лася три дні в тижні в названого учителя. Та не довго, бо місяця березня минулого року мусіла піти до лічниці через побиття голови в автомобільнім зударі. По видужанню відновила навчання. Тепер вивчаю вже історію, географію України. Кожну вільну хвилину використовую на читання українських книжок. Пан Григорчак порадив мені, щоб я прислухувалася, що суботи в школі, де він учить дітей I і II кляси. Я радо погодилася на його пропозицію, бо люблю дітей і хотіла би стати учителькою цієї школи. Маю ще деякі труднощі в мові, але вірю, що незабаром зможу вже сама вчити. І хоч у мене мало вільного часу, бо працюю понад години, беру участь у пробах церковного і світського хору „Дніпро" впер то продовжую науку в доброго вчителя п. Григорчука, а в заміну за його труд даю лекції англійської мови його донці і зятеві.

Остаюся з повагою до Вас.

Ваша **Настуня Бачинська**

ДАРЧИНІ ОЛІВЦІ

Каже Дарка: — От візьму я
Кольорові олівці
І відразу намалюю
Все на білім папірці:
І сосну, і дуб високий,
І вербу, і явірок,
І сороку-білобоку,
І грибок-боровичок;
Глянуть любо: ось метелик,
Ось бджілок веселий рій;
А суниці — хоч в кошелик
Набирай собі мерщій.
От у Дарки молодці
Чародійні олівці!

А. Александрович.

БАРВІНОК

Барвіночку хрещатий,
Зелений, дрібний,
Ой, я ж тебе викохала,
Хороший, рясний!

Я ж садила, поливала
Тебе навесні,
Я ж думала, на віночок
Здасися — мені!

Тож нарвала барвіночку,
Віночок звила,
Походила по садочку,
Над річку пішла.

Леся Українка.

СВЯТО 35-ЛІТТЯ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

Саскатун, Саск.

Світлина з свята в Саскатуні. Перший ряд зліва направо: Розина Драган, Марія Мадюк, Прот. М. Боднарчук, Савеля Стечишин, Марія Ткачук. Другий ряд: Соня Стратійчук, Галя Гнатишин, Софія Сенишин, Йонна Михайленко.

Заходами відділу ім. О. Кобилянської у Саскатуні, 4-го листопада, 1962 відсвятковано ювілей 35-ліття Союзу Українок Канади у новім Народнім Домі при Українській Греко-Православній Церкві. Були присутні не лише членки і гості льокального відділу, але і гості з околиць.

Свято започатковано молитвою „Царю Небесний". Керувала програмою предсідниця пані Соня Стратійчук. Вона привітала присутніх і з'ясувала ціль свята. Сказала, що дуже приємно бачити між гостями членок відділу, які були у різних екзекутивних ролях від самого початку Союзу до тепер. Слідуючі пані зайняли місця у президії: Савеля Стечишин, Марія Мадюк, Розина Драган, Марія Ткачук, Йоанна Михайленко, Галя Гнатишин і Софія Сенишин.

Вітав святочне зібрання найперше Всеч. Прот. М. Боднарчук. Він сказав, що ідея самостійности тут розцвітала і що історія Союзу є одною з цілости думок, які росли паралельно з Українською Греко-Православною Церквою. Отець Прот. вітав працю Союзу бо ж з цього користало і церква, бажав успіху і завзивав до дальшої і ширшої праці.

Слідували привіти від інших союзних організацій, які гуртуються при Церкві. Від Інституту ім. П. Могили промовляв голова, п. Д. Максимюк. Він висловив вдячність за прихильність, яку Союз загально, як також і поодинокі відділи виявили до Інституту. Дякував за фінансову і моральну піддержку і також за різні проекти, якими керують членки відділу.

Від Товариства Українців Самостійників говорив п. В. Буряник, голова. Пан Буряник сказав, що це є задоволення бути частиною цього свята. Зложив сердечний привіт і бажав всього добра у дальшій праці. Пан Григорій Михайленко, студент при університеті промовляючи від відділу Союзу Української Молоді, передав привіт і дякував за провід та моральну піддержку і бажав много успіху у дальшій праці.

Відтак тепло вітала свято пані Розина Драган, голова місцевого відділу Союзу. Вона висловила свою радість за такої численної присутности гостей і сказала, що чулася надзвичайно щасливою, що на неї припала честь бути головою у цім ювілейнім році. Приємно вітати у президії основательок Союзу, бувших голів і також членок, які займали позиції у головнім заряді Союзу Українок. Пані Драган дала короткий перебіг історії Союзу, вказала на труднощі, які завсіди виринали і виявила якої високої якости провідництва вимагали тодішні часи. При кінці пані Драган сказала, що найважнішим є те, що наша організація зуміла створити живу ідеальну програму, постійно додавала і поширювала цю програму, даючи певний спільний напрям для своїх відділів. Завзивала до дальшої праці сказавши, що з цим 35-літним ювілеєм відкривається нова сторінка нашої історії.

Першою бесідницею свята була пані Савеля Стечишин, одна з основательок і довголітна голова Союзу Українок Канади. Насамперед вона висловила приємність брати участь у такім святі у Саскатуні тому, що формування цієї організації здійснилося тут. Даючи признання тим першим діячкам, вона сказала, що вони здвигнули організацію, розбудували її просто з нічого і поставили її на ноги. Це були роки, в яких вони віддали найкращу частину свого життя, свою молодість, свій запал, свою жертвенну безкорисну працю, щоб

організованим шляхом збагатити українське життя у Канаді, поглибити українську духовість, піднести українську жінку, допомогти їй зрозуміти завдання української матері-громадянки та ввести її в ширше громадське життя.

Далі пані Стечишин порушила справу, яка неспокоїть провід під цей час — в нас проявляється занепокоєння нашим дальшим буттям. Пригадала, що правда, що ми живемо у Канаді як повноправні громадяни, тут народилися наші діти і це їх рідний край. З Канадою повязані наші життєві інтереси, бо це наш дім. Однак не приїхали ми до Канади як якісь безбатченки. Ми маємо свою культурно-духову спадщину і свою історичну традицію, які витворювалися поза Канадою в Україні. Ніякий народ неможе жити повноцінним життям без своєї народної спадщини. Бути канадійцем і рівночасно зберегати свою українську духовість зовсім собі не суперечать, а навпаки взаємно себе доповнюють і збагачують наше життя великими вартостями.

На закінчення завзивала звернути більше уваги на культурну частину організаційної праці, щоб ми стрічали наступний ювілей з великим вдоволенням, що взірцево виконали свої обовїязки.

Слідувала промова пані Марії Мадюк. Линула вона думками до початків українського населення у Канаді і сказала, що заглядаючи в 35-літну минувшину нашого Союзу, бачимо, що ми не дуже завелися у своїх надіях коли ми бралися до зібрання канадійських українок в одне велике тіло, для збереження себе як українці на новій землі. Давала признання особливо Інститутові ім. Петра Могили, бож Саскатун і Інститут це колиска Союзу. Віддавала, пані Мадюк, шану фундаторкам і початковому проводові Союзу. Тепер маємо нові проблєми, до яких треба серйозно підходити, треба освідомити самих себе про нашу минувшину, звичаї, та мову так, щоб чужих точно інформувати. Кінчаючи, пані Мадюк побажала нашому проводові та всім народнім працівникам здоров'я та многих літ.

Слідувало слово одної з бувших голов Союзу, пані Марії Ткачук. У своїй короткій промові пані Ткачук подала кілька цінних думок сказала, що коли ми застановимося над успіхами нашої ранньої історії у Канаді, то ми побачимо, що здійснилися мрії тому, що наші провідники в додатку з іншими прикметами, зуміли пристосуватися до всіх обставин. Цілі нашої праці та наші засади свідомости, чемности, льояльности та толєрантности є однакові. Різниця є у тім, що треба зрозуміти, що під цей час підхід може, або мусить, бути інакший.

Між промовами були приємні перерви у формі концертових точок. Співав дівочий хор під проводом пані Марії Ткачук, панна Надія Гавриш віддеклямувала „Українська мова", сольо-танок виконала панна Олена Ткачук і вокальне сольо відспівала пані Галя Максимюк. Приграваля на піяно пані Рома Франко.

Кінцеве слово виголосила пані Софія Сенишин. Між іншим вона сказала, що нехай це свято піднесе нас на дусі, підбадьорить нас і дасть нам більше охоти і витривалости до даль шої праці. Радіймо, казала, своїми успіхами але не зупиняймося на лаврах минувшини. У теперішний час наші обовязки зростають великим темпом і трудніше працювати. Вплив на нашу молодь з всіх сторін є дуже сильний, тож нам треба більше уваги звернути, щоб ми їх затримали при собі. Будьмо горді, що ми є членками Союзу, але не забуваймо, що ми є складовою частиною організації Союзу Українців Самостійників і наш статут завзиває нас до співпраці. На кінці, пані Сенишин подякувала всім учасникам програми, всім урядникам і присутним за їх численну участь.

Святочну програму закінчено гимнами, а відтак пані Стратійчук запросила всіх до бенькетової залі, де пані А. Буряник вітала гостей і просила на чай.

Марія Киба

СВЯТО О. КОБИЛЯНСЬКОЇ МАЗЕПА, САСК.

Свято 99-ті роковини народження Ольги Кобилянської — патронки жіночого товариства в Мазепі відбулось в Народному Домі грудня 30-го вечером.

Почесна голова, пані Марія Юрків роздала світло всім присутним членкиням, Всеч. о. П. Бублик відправив Панахиду. Потім відбулась програма — пані Катерина Ягольницька з програмового комітету привітала всіх гостей і дала вступне слово. Запрошений хор з Кемсеку відкрив свято двома піснями, під управою диригента п. Івана Франка. Відспівали: „Ой вербо-вербо" і „Ой ти дівчино". Слідував дует — Віра і Надія Ягольницькі — „Прощай моя радість". Дуже цікавий і поучаючий реферат читала добр. К. Бублик. Так група дівчат відспівали дві пісні „Бистра вода" і „Віє вітер". Дует — Віра і Надія — „Ой впав стрілець".

Пані Катерина Ягольницька зложила щиру подяку отцеві і добродійці Бублик, також кемсацькому хорові за їх участь в концерті і всім присутнім.

На закінчення хор з Кемсеку відспівав — „Вечірний дзвін" і обидва гимни. Добровільна збірка принесла тринадцять долярів. Цю суму посилаєм на „Промінь".

Жіноче товариство на закінчення вечірки видало перекусу.

Ольга Маковська, секр.

СТ. ДЖУЛІЯН, САСК.

З гостини в новім домі п-ва Бокшованн на журнал „Промінь"

Дня 17-го листопада 1962 вечером, родина і приятелі зібралися, щоб п-ву С. Бокшованам зробити несподіванку з нагоди їх переселення до нового дому. Господарем вечора був п. Мих. Охітва який дуже уміло перепровадив програму вечора, що складалася з промов, пісень і жартів. Пан М. Сорокан і Ю. Трішук вручили ювілятам дарунок від гостей. Родичі пана С. Бокшована від себе дали скромний дарунок.

Присутні жінки подали гарну перекусу, а щоб скористати з нагоди то пані Табачнюк, сестра пані Бокшован попросила присутніх зложити на пресовий фонд „Проміня". Зложили 13 дол.

Щира подяка всім жертводавцям.

Софія Охітва

В 10-ту РІЧНИЦЮ

Едмонтон, Алта.

У неділю 6 січня (Свят Вечер) ц. р. минуло десять років, як відійшов назавжди мій дорогий і невіджалуваний муж — Василь Пуцентело.

Замість квітів в Його память, скла даю 5 дол. на фонд журнала „Промінь".

Дружина, Іванна Пуцентело, 1. 1. 1963. Едмонтон, Алта.

СВЯТО 35-ЛІТТЯ СОЮЗУ УКРАЇНОК У РІДЖАЙНІ

Світлина членок т-ва зі свята: Зліва направо сидять пані: Н. Зенчишин, А. Мудра, К. Пасіка, М. Юзик, (добр.) Г. Кіцюк, Є. Бойчук, М. Корпан, Д. Керелюк. Другий ряд: О. Масиник, Є. Мандрик, О. Патрилюк, О. Марчук, Ю. Онишко, В. Мойсюк, П. Олійник, Залуцька. Третій ряд: Т. Т. Варниця, Марія Шипинюк, О. Челяк, М. Яремко, В. Сопівник, Д. Ґрегорі, Н. Шипиляк, Е. Бусько, М. Маслюк, П. Бігун, К. Трофан. Четвертий ряд: А. Савчук, М. Середюк, А. Шипинюк, А. Лужецька, М. Андрійчук, Ґ. Кушнір, А. Матуляк, В. Ентоні, К. Козакевич, О. Гнеда, М. Квасниця. Пятий ряд: (Панна) П. Оматюк, Оля Збитнюк, Л. Мельничук, С. Дзонстон, Л. Николайчук, О. Патрилюк, Ю. Шипиляк, К. Милер, Г. Гнатчук, С. Семчишен. Бракує на знимці: А. Фелінгер, Н. Бал, Е. Арійчук, Е. Лисейко, С. Зубко, А. Палиґа, М. Глек, М. Сторожинська, Ґ. Сторожинська, М. Шевчук, М. Токар, К. Кошовська, М. Майлос, С. Гешка, Н. Гордійчук, Е. Стратійчук, К. Шір.

Неділя 30 вересня 1962 року надовго залишиться в памяті нашого громадянства в Ріджайні. Тої неділі жіноче товариство відділ Доньки України в Ріджайні святкував 35-літний ювілей Союзу Українок Канади і свій власний 35-літний ювілей, як відділ в Ріджайні.

Ювілейне свято почалось Службою Божою в місцевій Православній Церкві, яку відправляв Всеч. Прот. С. Кіцюк, а співав прекрасно хор в повному складі під управою п. Юрія Процюка.

По Службі Божій був Молебен за здоров'я членок, як також Панахида за померших членок відділу, де усі присутні членкині в Церкві з горіючими свічками спільно молилися за спокій членкинь що відійшли у вічність в протягу 35 років. Святочний настрій відчували усі в церкві.

По закінченню Служби Божої учасники перейшли на спільний обід до Народного Дому. Отець парох проказав молитву перед обідом. До столів доносили та обслуговували гостей чоловіки-члени м. громади. Пані Юзик відкрила свято, і привітала гостей. Привіт дав Всеч. о. Кіцюк і висловив признання жінкам за їх велику працю для церкви і свого народу. Пан Іван Зенчишин привітав в імени церковної громади, пан О. Челяк від Народного Дому, пан Н. Масиник від Взаїмної Помочі, пан Орест Вариниця від СУМК, пан В. Весиловський від Кредитової Спілки, пані Пухайло від організації О. У. К.

Секретарка, пані К. Пасіка прочитала телеґрами і письменні привіти від бувших голів що виїхали до інших міст, від центральної управи Союзу і від провінціяльної екзекутиви.

По цім слідувала друга частина свята, якою керувала голова ювілейного комітету пані Марія Корпан. Заля була прекрасно удекорована до свята, великий напис — 35-літний Ювілей Доньки України. Столи застелені вишиваними обрусами, один стіл був прибраний дуже гарною формою в роді книжки, де були вписані імена померших членок. На столі три колачі і свічки. Тут жіночий хор відспівав „Як славний наш Господь" під управою пана Процюка. По тім вшанували померших членок; родини і приятельки підходили до столу і світили приготовлені в їхню память свічки, що горіли під час цього свята. Потім всі присутні встали і віддали покійним пошану двохвилинною мовчанкою. Імена покійних: Марія Марчук, Катерина Паньків, Анна Сторожинська, Анастасія Павличенко, Докія Бучковська, Ка-

Світлина з головного стола — сидять зліва направо пані: Ольга Масиник, К. Пасіка, Анна Мудра, (добр.) Г. Кіцюк, Марія Корпан, Є. Козяр, Всеч. о. С. Кіцюк, Марія Юзик, Віра Мойсюк, Олена Марчук, Марія Шипинюк, Ю. Онишко, О. Патрилюк.

терина Марусяк, Катерина Оматюк, Параскевія Анклевич, Розалія Мойсюк, Катерина Харук, Анна Гриба і Катерина Ґрегорі.

Дальше вшанували членок, які були від заснування т-ва в році 1927, удекорувала їх корсажами пані Масиник. Ними були: Олена Марчук, Марія Корпан, Віра Мойсюк, Марія Шипинюк, Анна Мудра, Юлія Онишко; тих 6 членок є в т-ві без перерви. Анна Шипитюк і Марія Залуцька.

По тім відзначені були членки, які є в т-ві 25 років. Пані Юлія Онишко удекорувала їх корсажами а пані Анна Мудра вручила їм грамоти і кожній з осібна висловила признання і подяку. Слідуючі членки дістали грамоти: Ольга Масиник, Марія Юзик, Марта Квасниця, Таціяна Варниця, Настя Шепелюк, Євгенія Стратічук, Палагія Оматюк, Катерина Козакевич.

Пані М. Юзик представила пані Корпан, дуже гарно висловилась про її працю в т-ві і покликала, щоб дала історію жіночого т-ва за 35 років. По промові голова комітету М. Корпан представила бувших голів т-ва за 35 років, ними були: Євгенія Козар, Канора, Анастасія Павличенко, покійна, Марія Бучковська, Вінніпеґ. Віра Мойсюк, Анна Татенич, Ст. Кетеринс, Онт., Марія Корпан, Анна Мудра, Катерина Міськів, Едмонтон, Євдокія Ґрегорі, Галина Сторожинська, Анастасія Зенчишин і Марія Юзик. Відтак слідував спів: Квартет — вязанка пісень, відспівали: Оля Патрелюк, добр. Кіцюк, Оля Збітнюк, і Славка Семчишин. Слідувала доповідь гості бесідниці пані Є. Козяр з Канори, Саск; яку представила пані М. Корпан. Вона сказала, що пані Козяр була основательською нашого відділу, була першою членкою і першою головою. Вона посвятила багато праці учила українську школу, провадила церковний і світський хор і була доброю провідницею між жіноцтвом, за що її належиться щира подяка. Промова пані Козяр буде поміщена в журналі у свій час.

Всеч. Прот. Кіцюк висловив свої щирі ґратуляції вшанованим членкам і в теплих словах дав признання за працю в протягу 35 років. Оцінив вартість жінки у громадській праці, її великі вплив на суспільство.

Кінцеве слово дала пані Зенчишин, вона подякувала нашій гості пані Козяр, отцеві за його щирі слова і голові відділу пані Юзик, ювілейному комітетові всім тим, що причинилися до свята.

Жіночий хор відспівав дві пісні, „Праця Єдина" і „Гим Союзу Українок".

Завершенням святочної програми було краяння ювілейного торту. Пані Козяр перша голова і теперішня пані Юзик і добродійка засвітили свічки і покраяли торт та колачі. Після програми була розігравка на подушку, що її вишила і подарувала пані Титенич з Ст. Кетеринс, Онт. Програма свята була приготовлена ювілейним комітетом, в склад якого входив заряд т-ва і членки комітету: Марія Корпан, пані О. Масиник, пані А. Мудра, пан В. Мойсюк.

Наша імпреза 35-ліття організації закінчилась гостинним прийняттям, де присутні членки з гостями провели час при столах на товариській розмові.

За Ювілейний Комітет:
К. Пасека, секретарка

Провірте чи ваша передплата за цей рік заплачена. Добро журнала вимагає, щоб передплату заслати рік наперед. Дата на наліпці вашого журнала скаже вам доки ваша передплата заплачена. Точність передумова всякого успіху.

Ви можете набути річники журнала „Промінь" за роки 1961 і 1962. Ціна повного річника з пересилкою $3.50. Пишіть на адресу Редакції.

РІЧНІ ЗВІТИ ВДДІЛІВ

ВІННІПЕҐ, МАН.
Відділ ім. Княгині Ольги

Річні збори т-ва відбулися 27-го вересня 1962 р. в залі Собору св. Покрови. Зборами керувала голова т-ва — пані М. Кушнірик, а секретаркою була пані В. Кутна.

В протягу року відбулось 13 засідань звичайних, а одно засідання відбулося в „БРУК БОНД КО.". Діяльність жіночого товариства ім. Кн. Ольги була така:

Членки т-ва шили для Червоного Хреста. Влаштували два обіди для СУМК під час їхнього з'їзду. Помагали соборному с е с т р и ц т в у у підготовці до храмового свята-празника Собору, у підготовці до спільної Різдвяної вечері, спільного Великодного свяченого та у підготовці до річниці сестрицтва. Зарядили „гвист драйв" — гра в карти з різдвяною розігравкою, як також підготовили виставу харчів, дохід з чого передано на пресовий фонд журнала „Промінь". Улаштували Різдвяну забаву для членок, приготовили вечерю на закінчення річної праці та підготовили весняний чай та весняний базар.

Заходами нашого т-ва відбулось висвітлення фільми про подорож в Україну й Росію. Ми також помагали в перепроваджуванні збірок на фонди: „Комюніті Чест", „Марч оф даймс" і на Червоний Хрест. Наш відділ належить також до місцевої Жіночої Ради „Локал Кавнсил оф Вимен". В дальшому бігу нашої діяльности, ми відбули два вечерки писання писанок. Писали писанки учні рідної школи, члени „Тризуб-а", СУМК-у та членки нашого відділу. Було також запрошено на спеціяльний виклад про писання писанок пані Т. Кошиць. Зарядили лекцію як виробляти Великодні паски як також демонстрацію як виробляти Різдвяні свічки. Наші членки приносили печиво та помагали у підготовці у міській крамниці (склепі), річний чай КУК, помагали у підготовці чаю для сліпих, до прийняття скульптура Архипенка і на осінній з'їзд Союзу Українок Канади. Наш відділ брав участь у святкуванні 25-літнього ювілею жін. т-ва у Портедж ла Прері. Членки ходили також оглядати виставку скульптора Архипенка. Відділ продав також 1000 куховарських книжок виготовлених нашим відділом. Головні фінансові видатки на різні цілі:

На пресовий фонд „Українського Голосу" — 15 дол., на видання книги Анни Йонкер — 25 дол., на підтримання культурного Осередку Т-ва Українського Національного Об'єднання — 10 дол., на офіційне відкриття Катедри Пресвятої Трійці — 25 дол., на наш Собор Святої Покрови — 500 дол., на відзнаки під час з'їзду СУМК — 9 дол. Наш відділ закупив також квіти на головний стіл на прощальну вечерю т-ва ім. Іларіона при Манітобському університеті. Кілька наших членок дали лекцію як робити та варити вареники (пироги) у „Манітоба Гом фор Ґирлс".

Наш відділ брав участь в Конгресі КУК минулого літа як також взяв участь в осінньому з'їзді Союзу Українок Канади. Виконуючи добродійну діяльність, ми передали поважне число Різдвяних подарунків для умово-хворих у Селкірк, як також зроблено збірку книжок для дітей у Борнео. Наше Товариство і поважне число членок передплачує журнал „Промінь".

Фінансовий звіт:

Осталось з 1960-61	$567.48
Прихід в 1961-62 році	2,418.00
Розходи в 1961-62 році	1,789.24
В касі осталось осталось	1,196.24

Нашим капеляном є Всеч. о. Іван Стус, а наш заряд на 1962-63 рік складається з таких осіб:

Марія Кушнірик — голова, Катерина Шат і Марія Равлюк — заступниці голови, Василина Кутна — рекордова секретарка, Анна Дудар — фінансова секретарка, Ольга Школьна — кореспонденційна секретарка, Мирослава Паюк — касієрка. Марія Задорожна, Галя Химюк і Ніна Гордієнко — телефонічний комітет. Надія Окруско — опікуни хворих. Стефанія Ґельмич і Марія Ковальчук — господині. Марця Сеніцька — референтка журнала „Промінь". Катерина Шат, Галя Баляс і Стефанія Керелюк — представниці до КУК. Марця Сеніцька і Селія Рекрут — представниці до місцевої Жіночої Рари. („Локал Кавнсил оф Вимен"). Добр. Н. Стус, Галя Баляс і Ніла Крещук — культурно-освітній комітет. Марця Сеніцька — представниця до СУМК. Леоніда Зайців, Селія Рекрут і Ірена Мельник — комітет мистецтва. Ольга Фуґа — представниця до Клюбу Матерів.

Марія Кушнірик, голова
Василина Кутна, секретарка

ОШАВА, ОНТЕРІО
Відділ „Барвінок"

В протягу року відбулося 9 місячних зборів та 1 річні. Комітети різних ділянок перепроваджували свої засідання. Відділ „Барвінок" складається з 23 членок. Справді невелика група, але всі дружно та з любовю виконували свої обовязки скеровані для розвитку Української Церкви та суспільного добра. Очолювала відділ невпинно працююча пані В. Масієвич.

Одним з головних завдань товариства є виховання дітей та молоді. Впродовж шкільного року декілька членок давали виклади у Недільній Школі. Діти спільними силами виступали на концертах: Св. Миколая, Шевченківському та в День Матері під проводом пані-добр. Ю. Лучак та Всеч. о. Д. Лучака. Членки приготували сніданок дітям по Св. Причасті під час Великого Посту. Улаштували зимову прогульку та пікнік, щоб діти набували у рідним окруженні та зростали у товариській атмосфері.

Члени цікавляться та опікуються зорганізованим Союзом У. Молоді К. До річних імпрез увійшов „День Українського Студента" де членкині мають нагоду гостити учнів середніх шкіл православного походження. В цьогорічній програмі головним бесідником був пан М. Карпяк — директор одної з місцевих шкіл, який промовляв на тему „Перші поселенці Канади". Курси українських народніх танків провелися успішно цього сезону з інструктором п. Богданом Шалдою та назначеним комітетом. Стараннем Союзу висвітлено фільму для шкільної молоді на Різдвяну тему.

Для забезпечення фондів товариство влаштувало ряд різних проєктів. Достарчено дві вечері для спортових клюбів. Влаштовано 2 товариські вечери та 1 продаж домашнього печива. Виконано декілька проєктів „Подвоєння Грошей". Весняний Танець приніс певний успіх. Переведено 2 випродажі вживаних річей.

Союз Українок, льокуючись при

церкві св. Івана в Ошаві, старається брати активну участь помагаючи сестрицтву. Відділ приготовив обід-Свячене. Членки співпрацюють із старшим сестрицтвом у приготовлені громадських обідів у залі. З нагоди відкриття нової парафіяльної хати, наше товариство улаштувало чай. Комітет до відвідування хворих розносив кошики-паски до шпиталю українським пацієнтам. Подаровано ляльку в народнім строю для жіночої шпитальної організації на їхній проєкт. Вислано делегатки на провінціяльний з'їзд, що відбувся в жовтні 1962 р. в Торонто.

З ділянки культурно-освітної членки скористали вислуховуючи промову д-ра І. Дутчака про очі. На одних сходинах присвячено часу на коротку програму з нагоди 35 ліття Союзу Українок. Членка висвітила фільму зі своєї подорожі до Мексіко. До льокального англомовного видання подано статтю — допис з історії Союзу Українок та приналежність відділу „Барвінок".

Щоб провести час та поговорити по товариськи, заряджено декілька розвагових частин. У місяці червні членки та їхні чоловіки зійшлися при домі у одної членки на „Барбеккю", де по перекусці провелися збори з присутністю гостей. Літом заряджено і переведено родинний пікнік.

Вповні виповнено бюджет до централі Союзу. Післано ювілейний привіт до „Променя" від нашого товариства. Жертвувано $800.00 громаді св. Івана на викінчення шкільних кімнат в пивниці під церквою. Придбано декілька необхідних речей до кухні при залі.

Фінансовий звіт:

З попереднього року зісталось	$110.47
Приходи в 1962 р.	1,827.25
Розходи в 1962 р.	1,727.92
Осталось в касі	99.33

Заряд т-ва на 1963 р.: пані: голова — М. Шолдра, заступниця голови — М. Ґонта, уступаюча голова — В. Масієвич, рек. секретарка — (панна) А. Сабат, секр. до преси — О. Куць, касієрка — М. Семенюк, фін. секретарка — Ю. Гриців, контрольна комісія — О. Садова, О. Горегляд, Н. Стек.

Комітети: нед. школи — В. Масієвич, О. Плішка; телефонічний — О. Горегляд, І. Дрозвик; господині до кухні — М. Костюк, М. Григоренко; програмовий — М. Григоренко, (добр.) Ю. Лучак; відвідування хворих — А. Іваськів, М. Костюк; референтка гостин — А. Дутчак.

Вікторія Масієвич, голова.
Оля Горегляд, секретарка.

ВАЙТА, МАН.

Відділ ім. О. Кобилянської

Річні збори відділу Союзу Українок Канади ім. Ольги Кобилянської відбулися у неділю 2 грудня 1962 р. Голова відкрила збори молитвою. Предсідницею зборів була пані Негрич. Секретаркою пані Софія Сторожук.

Звіт діяльности здавали членки заряду.

Діяльність товариства відбулося 11 місячних зборів. Праця почалася новорічною вечерою. Від відділу ходили колядувати на свою місцеву церкву. Відсвяткували День Матері і також День Подяки, на якім зібрали 100 дол. на будову Колеґії. Відсвяткували роковини „Лесі Українки" чайним прийняттям на якім була збірка на „Промінь". Відбулось спільне свячене. Відвідували хворих у місцевім шпиталі і домах, обдаровували овочами і квітами. Відділ займається українською школою. Делегатки репрезентує відділ на з'їзді щороку.

Відділ купив головну річ на розіграву на бінго для СУМК, членкині також подавали вареники на той день. Членки розкупили всі різдвяні картки, що були вислані з централі. Помогли у програмі на свято Шевченка. Дали 25 дол. на свою місцеву церкву. Купили фіранки до парафіяльної хати. Заряд т-ва на 1963 рік: голова — М. Негрич, заст. голови — Магда Тимчук, секретарка — Софія Сторожук, секр. — Василина Боднарчук, касієрка — Анна Подольська, фін. секр. — Настя Дикун, господині — Тисарська, Тимчук, Дикун. Комітет хворих — Палагна Підлубна. Сестриці — Вероня Божик, Магда Тимчук. Контрольорки — Марія Підлубна, В. Божик.

Марія Негрич, голова
Софія Сторожук, секр.

КЕМСАК, САСК.

Відділ ім. Софії Русової

Річні збори товариства ім. Софії Русової відбулись 3-го грудня 1962 в присутности 26 членок і 3-х гостей. За рік членкині сумлінно виконували працю в повній кооперації з церковним зарядом і громадою. Товариство нараховує 46 членкинь. За рік відбулось 9 місячних і 2 надзвичайних зборів. Голова покликала урядниць до звітів з чого присутні довідались про задовільну працю заряду і комітетів. Особливу увагу на себе звернула праця наших учительок: Е. Гладун, М. Франко і С. Сась в недільній школі і під їх вмілим проводом було приготовано концерт на День Матері, діти брали участь в програмі на святі в честь Ольги Кобилянської, ходили колядувати, на закінчення шкільного року мали пикник, а ті діти, що закінчили повністю курс недільної школи, як випускники, мали спеціяльну урочистість з цієї нагоди: Парох П. Бублик відслужив вдячний Молебінь та виголосив проповідь і вручив дітям на пам'ятку хрестика, а матері почастували дітей смачною перекускою. Разом з громадою відсвяткували роковини Ольги Кобилянської з відповідно підібраною програмою і рефератом, що його виголосив свящ. П. Бублик. Відбулось 4 вечорки на яких членкині обмінювались думками на різні теми та приготовляли речі до базару. Під час Великодного посту під наглядом пань: К. Маґер і А. Магери членкині вчились писати писанки. На Великдень обдарували писанкою і овочами старших людей в старечім домі і хворих в лікарні. Під час Св. Місії та посвячення новозбудованої резиденції, подали перекуску. Разом з громадою ходили колядувати. П-ні А. Власійчук, С. Сась і П. Смандич допомагали в переписці на Т. Б. При товаристві в старечому домі нашого репрезентанткою була п-ні А. Власійчук. Добродійний комітет займався висилкою карток з різних нагод та відвідували слабих в лікарні і по домах. Членкині помагали під час поминальних перекусок. За рік відбулось: бінґо з чайним прийняттям, пущення, 2 весільні обіди, храмовий обід, і осінний базар. Витрати: Передано $2,500 на будову нової резиденції та встаткування кухні під церквою, $25.00 нагорода на музикальний фестивал, 10 дол. на ювілейне привітання до „Променя" і другі витрати.

З 1961 р. залишилось в касі	$1,178.88
Прихід в 1962 р.	1,773.61
Розхід за 1962 р.	2,876.41
В касі залишилось	76.08

Заряд на 1963 рік: К. Маґер — голова, Е. Гладун — заступниця голови, (добр.) К. Бублик — секретар-

Для наших господинь

Кожна українська господиня знає, як приготовляти драглі, бо це наша стародавня і улюблена страва, без якої ніяка оказія не обійдеться. Але деякі молоді господині не знають, що драглі набирають особливого смаку, коли ніжки і колінце перше присмалиться. Звичайно, на фармах смалять забиту свиню соломою і це надає мясі смаку. Тоді вже не потрібно смалити ніжок і колінця на драглі. У мясарнях купуємо ніжки не смалені, а парені, з яких не вийдуть такі самі добрі драглі, як мама або бабуся готовила на фармі. Бракує їм отого делікатного запаху диму. Хто на драглях добре розуміється, зараз це запримітить.

Мясо на драглі можна дуже успішно присмалити так у звичайній кухні, як і газовій чи електричній. Модерні моделі кухонь мають окремий прилад, що називається „бройлер", під яким можна делікатно присмалити шкіру ніжок і колінця. Якщо такого „бройлера" немає, тоді покласти мясо на жевріючу грань в кухні, опалюваній дровами або вугіллям. Осягнеться те саме, тільки треба вважати, щоб шкіра не припалилася. Якщо й припалиться, то можна вишкрабати ті місця і вимити.

Господині бувають нераз дуже винахідливі. Ось одна не мала де присмалити ніжок. Вона вибрала жевріюче вугілля з „форнесу" в стару балійку і так собі дала раду.

Деякі господині готують драглі зі свинячих ніжок і куска яловичини, нижче колінця. На їх погляд яловичина додає багатшого смаку, більше мяса і прозірніший драглець. Добре і це знати.

Якщо хочемо, щоб драглі були тугі і давалися рівно краяти ножем на суцілі куски, тоді треба додати до викінченої гарячої юшки яку ложку джелятини, розпущеної в зимній воді. Такі тугі драглі особливо добрі, коли подається їх на закуску по чарці чогось гарячого, як це на свята буває.

С. Стечишин

Начиняна Риба

3 фунтова свіжа риба (щупак або короп)
1 середня цибуля
1 горнятко тертої булки
4 ложки масла
½ горнятка молока
1 яйце
1 ложка зеленого кропу (або сухого)
Сіль і перець до смаку

Почистити і помити рибу. Насолити легко зі середини і на зовні. Перетримати в холоді через ніч. Здійняти дуже уважно шкіру, починаючи від голови. Уважати, щоб не ушкодити шкіри. Зябри залишити і не відрізувати. Вибрати хребет і ості. Мясо змолоти разом з цибулею на машинці. Булку легко зарумянити в маслі, мішаючи, щоб не припалилася. Прохолодити. Скропити зарумянену булку молоком. Додати розбите яйце, заправу кропу (як нема кропу можна дати петрушку, свіжу або сушену), посолити і поперчити до смаку. Змішати заправлену булку з меленим рибним мясом. Наповнити тією начинкою рибну шкіру і зашити отвір. Уформити рибу, щоб виглядала природно. Положити рибу на грубий восковий папір, скропити рибу з обох боків топленим маслом або оливою, обгорнути папером і дати до вимащеної ринки. Пекти спочатку в гарячій печі (425 ст. Ф.), а відтак знизити температуру до 300 ст. Ф. Пекти від 45 мінут до 1 години. Коли готова, вийняти нитку і виложити цілу рибу на загріту довгу тарілку. Подавати з помідоровою підливою.

Подала Текля Ґурська,
Ґронлид, Саск.

ТОРТ МАКОВИЙ

1 склянка цукру
1 склянка сухого маку (змолоти)
4 унції мігдалів (мелених без шкірки)
8 середньої величини яєць
Сік з ½ цитрини
Жовтки розтираємо з цукром і соком з цитрини
Осібно збиваємо білки
Мак змішуємо з мігдалами.

До жовтків додаємо, на переміну збиті білки та мак з мігдалами. Вимішуємо легко ложкою, вкладаємо у форму змащену з боків маслом а на дно кладемо восковий папір. Ставимо в духовку, яка повинна мати температуру 350 Ф. на приблизно одну годину, (як відстане з боків).

Крем до перекладання торта

1 склянка цукрової мучки
4 ложки масла
4 ложки ананасів (посічених з консерви)
4 унції мігдалів (без шкірки мелених)

Масло з цукром добре втерти, відтак вимішати ананасами й мігдалами, цією масою переложити торт.

Склиця

¼ склянки жовтого цукру
2 ложки води
3 ложки масла

Усі складники дати до посуду, повинно кипіти дві хвилини. Полити торт.

О. Лукомська

ПЕРЕСТОРОГА

В числі „Променя" з грудня 1962 року є поданий припис „Червоний оксамитовий кейк". Припис цього кейка появився недавно і на його появу зареагували деякі департаменти здоровя. Причиною того є, що в складниках його є їстивна фарба. Досліди над їстивними фарбами показують, що фарба у всяких пожива є загрозливою для людського організму і краще таких пожив уникати зовсім. Згаданий „Червоний кейк" має в приписі аж ¼ горнятка фарби.

Наша редакція одержала два листи в цій самій цілі — пише Є. Шелепюк з Форт Вілліям і пані Жені Заячківська з Ленсінґ, Міч. Оцінюємо їх завваги і щиро дякуємо. Було б дуже добре, коли б хтось із фахівців написав статтю по цій лінії, бо ж фарба вживається у багатьох продуктах, що їх споживаємо кожного дня — головно в напитках ріжних содових вод.

Редакція.

ка, М. Франко — заступниця секретарки, С. Сас — касієрка.

Контрольна комісія: А. Ґнип, Л. Романюк. Добродійний комітет: М. Барабаш і Т. Барабаш. Комітет недільної школи: А. Ґнип, Т. Барабаш і В. Вівчар. Комітет господинь: А. Великоголова, А. Ахтимійчук, К. Зипчин, В. Сабістянович і К. Климчук. Сестиці: А. Магера, Д. Месинюк, К. Климчук, А. Кравченко, М. Прокопець і А. Клапатюк.

К. Магер, голова.
К. Бублик, секретарка.

У ЗМАГАННІ ЗА ЖУРНАЛ
САСКАЧЕВАН ВЕДЕ ВПЕРЕД

В попереднім числі журнала, а також в обіжнику центральної управи Союзу Українок Канади було повідомлено, що Кампанія за новими передплатниками продовжена.

Деякі відділи не мали спромоги присвятити належної уваги кампанії. Хочемо сподіватись, що вони це зроблять в наступних місяцях кампанії. Хочемо дати нагоду кожному відділові Союзу, кожній членці причинитись до змагу за побільшення числа передплатників журнала.

Хто цікавиться журналом, кому лежить на серці його добро, його розвій, той напевно слідить за кампанією. Там є виказ місцевостей і осіб, там працюють комітети, або поодинокі особи. А як же у вас? Чи ваша місцевість вже була проголошена у списку виказу кампанії? Коли ще ні, то кличемо і віримо, що ви подбаєте про те, щоб вона була.

Тримісячна кампанія дала певний вислід. Нам треба його лише доповнити потрібним числом. Тому, що це є міжпровінційні змагання, подаємо ось такі досягнення. Саскачеван випередив Манітобу, яка минулого місяця була наперед. Нових передплатників Саскачеван здобув 119. Манітоба 82, Східна Канада 45, Альберта 40 і Брітіш Колумбія 7. Знаємо, що місцевости працюють далі. Каже наша пословиця, що кінець діло хвалить. Котра провінція вийде переможцем у цій камапнії буде залежати від нашого членства та добрих вказівок його проводу на місцях.

Ольга Лукомська, реф. журнала
А. Сарчук, адміністраторка

ПРИДБАЛИ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ

Пані Віра Білик — відділ ім. О. Басарабової Гефорд, Саск. — 7
Пані М. Дорош — відділ ім. О. Кобилянської — Саскатун — 5
Пані М. Сорокан — відділ ім. Л. Українки — Ст. Джулієн, Саск. — 5
Пані Котишин — відділ ім. О. Пчілки — Мирнам, Алта. — 5
Пані В. Щербій — відділ ім. Княгині Ольги — Гронлид, Саск. — 4
Пані М. Стоянович — відділ ім. Олени Теліги — Мидов Лейк, Саск. — 3

(Продовження на слідуючій стор.)

ВИШИВАНА ТОРБИНА

Добре мати хоч одну вишивану торбину. Ось на світлині бачимо торбину (шопінг бег) вишивану скісним хрестиковим взором. Матеріял може бути ясно сірий або кремовий, на якому гарно відзначається вишивка. Можна вишивати з обох сторін однаковим взором або можна дати відмінний взір з протилежної сторони.

Матеріял: груба бавовняна панама або грубозернисте ляне полотно. Нитки вживати марки Д.М.С.

Краски: червона 321, зелена 905, жовта 743, синя 797, чорна 310.

Ця торбина є власність пані Е. Залєщук, а вишивала її покійна Юстина Папіш, мати пані Залєщук.

За Комітет Мистецтва і Музею:
Софія Сенишин

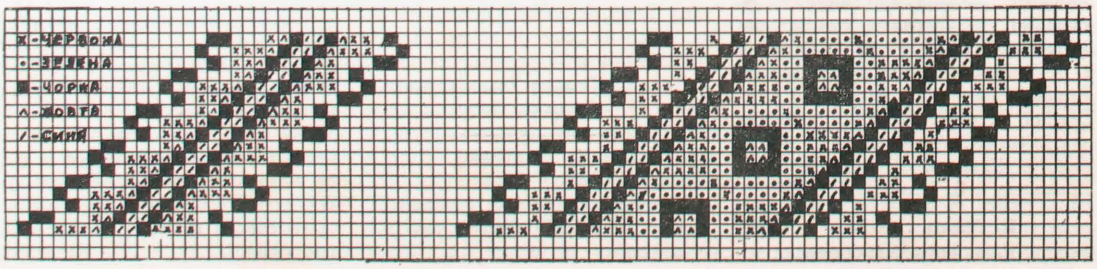

Пані А. Шемелюк — відділ ім. О. Кобилянської — Смокі Лейк, Алта. —
Пані М. Шпитковська — відділ ім. Кн. Ольги — Ґримзбі, Онт. —
Пані О. Юзвишин — відділ ім. Л. Українки — Ст. Бонифас —
Пані А. Залещук — відділ ім. О. Пчілки — Йорктон, Саск. —
Пані М. Сохацька — відділ ім. О. Пчілки — Норт Бетлфорд, Саск. —
Пані А. Стечишин — відділ ім. Доньки України — Виниярд, Саск. —
Пані В. Сурмай — відділ ім. О. Пчілки — Вест Форт Вілліям —
Пані В. Нечай — відділ ім. Доньки України — Монтреал, Кве. —
Пані К. Лацик — Вестон, Онт. —
Добр. Удод — відділ ім. Л. Українки — Форт Френсес, Онт. —

3 Пані Р. Гуменчук — відділ ім. Л. Українки — при Катедрі Пресв. Тройці — Вінніпеґ — 1
2 Пані А. Вишневецька — відділ ім. Л. Українки при Катедрі Пресв. Тройці — Вінніпеґ — 1
3 Пані М. Палідвор — Нипавин, Саск. — 1
Пані Галя Матвійчук — Декер, Ман. — 1
2 Пані Марія Ілюк — відділ ім. О. Кобилянської — Сондавн, Ман. — 1
1 Пані О. Івашків — відділ ім. О. Кобилянської — Редвотер, Алта. — 1
1 Пані Елена Коваль — відділ ім. О. Басарабової — Келгарі — 1
1 Пані Д. Мацелюх — відділ ім. Л. Українки, Венкувер 1
Пані Н. Заболотна — відділ ім. Л. Українки, 1 Редфілд, Саск. — 1
1 Пані Марта Лебедович — відділ Доньки України, Роблин, Ман. — 1
1 Добр. А. Ґерус, Форт Вілліям, Онт. — 1

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Я читаю журнал „Промінь" від самого початку і знаходжу його цікавим та інформативним. Щоб наш журнал підсилився і удержався на високому рівні, закликаю тих пань, які ще не обзнайомлені з журналом, негайно зацікавитись і замовити собі оказове число, а напевно скористаєте багато. Передплативши „Промінь", тим допоможете розвиватись друкованому слову, яке приносить незмірні багатства до багатьох домів. Три роки видавничої праці вказує, що багато зусиль положено над піднесенням журнала в різних ділянках культури. Вірю, що „Промінь" засяє у кожнім українськім домі, втішаючи радістю невідступного читача.

Оля Горегляд, Ошава, Онт.

Пані Редакторко — здоровлю Вас і бажаю щасливого Нового Року, а також Вашим чемним читачам цінного журнала „Промінь". Мені дуже приємно переслати Вам щире побажання від передплатниці, пані Марії Передон і $3.50 на журнал від неї пані Анни Совалюк. Я знаю, що Ваша праця не є легкою, але можете радіти, бо я бачу загальне задоволення в наслідок Ваших трудів.

Анна Чулій, Торонто.

Пані Редакторко!

Щиро дякую за висилку мені журнала „Промінь". Журнал є цінний і цікавий для мене. Пересилаю мою передплату за два роки — 7 дол.

З пошанкою,

Юлія Оробко

Посилаю передплату на 1963 рік на „Промінь", наш дорогий журнал і на пресовий фонд. Рівночасно засилаю привіт Вам і усій управі нашого видавництва. Бажаю кріпкого здоровя й успіху в наступившому новому році.

Ольга Ситник, Гемилтон, Онт.

Дуже люблю читати журнал „Промінь" і висилаю передплату свою і ще приєдную одну передплатницю для журнала аж до Америки.

П. Архутич, Содбори Онт.

З журнала „Промінь" я дуже задоволена. Кожний раз як пошта доручить „Промінь" то я все що маю до роботи залишаю і переглядаю, читаю те насамперед, що має гарні ілюстрації. Також дітям читаю казки. Бажаю журналові найкращих успіхів.

Читачка Ганя Іванчук, Витков, Саск.

Засилаю передплату на слідуючий рік і прес. фонд разом 5 дол. Найщиріші побажання нашому „Променеві". Так як досі, від початку його виходу дотепер, хай і надалі тепло пишуть його золоті руки, а те писання є кормом для душі нашого українського народу.

Параска Стефанюк, Невбрук, Алта.

Висилаю мою передплату на „Промінь" на слідуючий рік і прес. фонд. Бажаю редакції найбільших сил та витревалости у Вашій цінній праці для нашої культури а також найкращих успіхів на будуче.

Параска Матвійчук, Декер, Ман.

Цього місяця скінчилась моя передплата на журнал „Промінь". Не хочу бути післяплатницею, тож засилаю почтовий переказ $3.50 на 1963. Мені подобається дуже „Промінь".

К. Боднар, Порт Алберт, Б. К.

Дорога Пані Редакторко!

Прошу вислати журнал на дві адреси, які подаю нижче і висилаю залежність згори за два роки на кожну адресу. Бажаю найкращих успіхів.

Д. Хоростівська, Гримсбі, Онт.

Жіноче т-во ім. Л. Українки в Інсінґер засилає найщиріші побажання нашим провідницям і редакції „Променя" з нагоди Нового Року.

За т-во П. Копан

I enjoy "Promin" Jurnal very much and extend very best wishes for its continued success.

Sincirely

E. Shelepiuk, Fort William, Ont.

Висилаю річну передплату на 1963 р. Бажаю редакції „Промінь" якнайкращих успіхів в дальшій праці і закликаю жіноцтво виписувати журнал „Промінь", в якому знайдете дуже цікаві і корисні статті.

Д. Бобро, Ст. Кетеринс

Висилаю передплату на „Промінь". Нетерпеливо жду кожного числа. Я дуже рада, коли дістану. Багато дечого довідалася з цього журнала. Хай Господь Бог щастить Вам.

Ліна Храпко, Айлінгтон, Онт

P 46A
MALANCHUK MRS N JAN 64
10959-117 ST
EDMONTON ALTA

Висилаю 5 дол. — передплата і прес. фонд. Журнал добре редагований, добрі статті і взагалі все цікаве. Бажаю Вам багато успіхів у Вашій благородній праці.

Софія Дацків, Гримсбі, Онт.

Найщиріші желання засилаю Вам у Вашій праці тепер і на будуче. Заразом засилаю передплату і прес фонд на „Промінь".

Р. Осьмак, Брентфорд

Хвальна Редакціе!

Щиро дякую, що Ви висилали мені Ваш цінний журнал „Промінь". Бажаю, щоб наш журнал міцнів. Посилаю річну передплату і прошу дальше висилати. Зичлива Вам

Марія Шукалюк, Іспас, Алта.

Висилаю Вам передплату на „Промінь". Прошу висилати мені далі через цілий рік за що буду вдячна. І бажаю Вам доброго успіху у Вашій праці на будуче. Також бажаю щасливого Нового Року.

Анна і Дмитро Орлецькі,
Гері Гил, Алта.

В прилозі поштовий переказ на 5 дол., що зложила пані Сліпченко на фонд журнала. Вам, пані Когуська, бажаємо щирого здоровя та якнайкращих успіхів у Вашій цінній праці.

о. Ф. Керніцький, Виндзор

Шановна Пані Редакторко!

З Різдвом Христовим поздоровляю Вас і бажаю доброго здоровя та витривалости, щоб могли працювати дальше для добра нашого жіноцтва. Посилаю передплату на журнал і скромну жертву на прес фонд.

Марія Скорохід, Торонто

Ваш журнал мені дуже сподобався, а разом з тим пригадує мені мою рідну землю Канаду. Я дуже горда із своєї країни Канади та українського народу, що там живе. Ваш журнал виказує дуже велику працю українських жінок в Канаді. Хай Вам Бог помагає на будуче працювати так як дотепер на славу Божу і добро нашого українського народу. Залучую передплату і пресовий фонд.

Розалія Пура, Чікаго, Ілл.

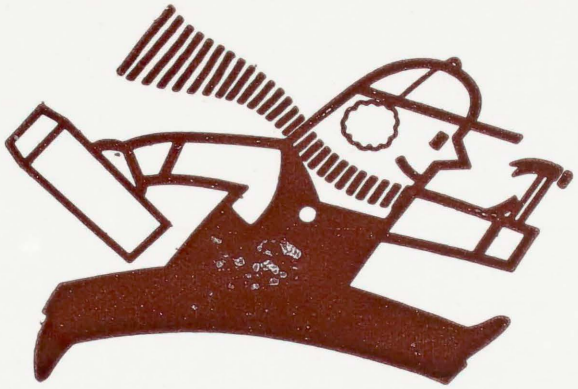

ЗРОБІТЬ ЦЕ ТЕПЕР
коли наспів відповідний сезон

- Сезон на роботи для поліпшення коло вашого дому, заводу або бизнесового підприємства.
- Сезон коли вишколених робітників багато легше дістати і тому, що вони є більш продуктивними, дають вам кращу вартість за вашого доляра.
- Сезон коли багато фірм оголошують знижку.
- Сезон коли багато інших речей можна зробити корисно — такі речі як утримання знаряддів до травника й городу, електричних приладів, моторів до човнів і автомобілів, як також чищення драперії до вікон і килимів та відновлення обиття меблів, щоб згадати лише кілька примірів.
- Сезон коли ви можете допомогти вашій місцевості створювати заняття під час традиційного зимового застою. Коли всі працюють, кожний користає.

ЗРОБІТЬ ЦЕ ЦІЄЇ ЗИМИ

За порадою і допомогою зверніться до вашого Нешонел Емплоймент Офісу

Видано з уповноваженням
Дост. Михайла Стара, Міністра Праці